

liberation of Lithuania
For loyalty to Lithuania
For victory of the Lithuanian
EIMAS!
Suvaziavimas
vakarieneje
svečias KANADOS
GENERALINIS
G. L. P. GRANT
esto majoro atstovai
ada, ir vietinis
svečias dalyvauja
svečiai is tolimu
kuriamis kvietiam
Lietuvos Vyriausybę pa
usipazinti, ir p
certa įžanga tik
Seija Velm
eto bilietas \$1.00
neulstantys trauk
vienybė! Šaukia
tin!.. tad, Eiki
urba!.. Į darbą
asarota, kraun
a! Per Vienybę
ai pagelbos ranki
— mes kylim
— vienybėje atstau
griauta! Gydyti
kelsim kas su
petin broliai! V
Seima! Į Seim
a —
los Liet. Taryb

ELIAUSIOS ŽINIOS
IS LIETUVOS
—Svedų laikraštis "Aftonbla
—rašydamas apie Vokietijos
—komisarų atsisaukimus
—Lietuvos gyventojus, pastebi,
—"vietos gyventojų atstovai
—vyrąsiai komunalinėse ir mies
—valdybose ir kad gyventojai
—pripažinimo gali dalyvauti vo
—stos civilinės administracijos
—kūreame atstatymo darbe".
—Svedų laikraštis "Dagens
—"paskelbė savo korespon
—dentu Berlyne pranešimą, kad
—lo lietuvius draug
—usipazinti, ir p
—certa įžanga tik
—Seija Velm
—eto bilietas \$1.00
—neulstantys trauk
—vienybė! Šaukia
—tin!.. tad, Eiki
—urba!.. Į darbą
—asarota, kraun
—a! Per Vienybę
—ai pagelbos ranki
—mes kylim
—vienybėje atstau
—griauta! Gydyti
—kelsim kas su
—petin broliai! V
—Seima! Į Seim
—a —
—los Liet. Taryb

No. 36-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 6-tą RUGSEJO (SEPT.) 1941 M. Kaina 5 centai VOL. XXII

JAPONIJA SKELBIA MOBILIZACIJĄ; ANGLIJA ŠAUKIA MILIJONUS JAUNASTOVIŲ; S. V. KARINĖ MISIJA VYKSTA MASKVON Vokiečiai Jau Leningrado Priemiesty; Kievo - Maskvos Geležinkelis Jau Nukirstas

TOKIO, Japonijoje. —Valstybės organai skelbia gauda apie pavojų Japonijai iš angly-amerikonų pusės. Ji yra labai susirupinusi dėl angly-amerikonų jūr dominacijos. O be to dar, kuomet ji skelbė svietui, kad Rusija jau atkirta nuo susisiekimo su Amerika ir kad vienintelis Rusijos Tolimųjų Rytų uostas, Vladivostokas jau užblokuotas. Bet, štai, šiandien, pasirodė, kad S.A.V. nepaiso tos Japonijos skelbiamos blokados ir laikosi laisvo jūromis susisiekimo principo. Ir sulig to principo Suv. Valstijos siunčia aliejaus tankerius Rusijai į Vladivostoką (per Japonijos jūras), kad pagelbėtų bolševikams atsilaikyti priešais Japonijos partnerį, Hitlerį.

Užtai Japonija dabar skelbia mobilizaciją ir manoma, kad ji bandys su savo kariškais laivais nukirsti Rusų-Amerikonų prekybą su Vladivostoku.
LONDONAS. — Anglijos vyriausybė šaukia milijonus naujų vyrų prie ginklo. Mobilizacija jau skelbiama. Nekurie karo ekspertai daro iš to išvadą, kad angliai iki šiol užėmė gynybos poziciją, dabar eis prie ofensyvo.

Anglijos ambasadorius Sir Stafford Cripps, Maskvoje, teisiškai Sovietų Rusijai, sakdamas, kad ji išgelbėjo Angliją su Amerika iš Hitlerio nasru, tai dabar atėjo laikas kada tos dvi šalys turėtų gelbėti Rusiją nuo to paties pavojaus.
Be abejonės, kad angliai ruošiasi prie intervencijos, nes vien tik bomberių eskadrinės vokiečių nenužaudinsi, o dabar daugiau — jų nenukariausi.

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas siunčia karinę misiją į Maskvą iš 3-jų ypatų — Burns, Brett, Standley ir kitų. Tos misijos vadu yra W. Averell Harriman.

HITLERIS NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ PERKRIKŠTINO Į "OSTLANDĄ"

VII XXX per Kauno radio stotį du kartus buvo paskelbtas atsisaukimas "Į Lietuvius", pasirašytas Vokietijos reicho komisaro rytinėms sritims Dr. Lohse, ir antras atsisaukimas, pasirašytas naujai paskirti Lietuvos teritorijai generalinio komisaro von Renteln. Tais atsisaukimais komisari kreipėsi į "buvusias laisvos Lietuvos teritorijos" gyventojus, skelbdami, kad ta sritis ateityje busianti tvarkoma civilinių reicho komisarių ir kad gyventojams busianti dabar "patikrinta tvarka ir darbus, duona ir pažanga". Atsisaukimuose sakoma, kad bolševikų valdžia yra išgabususi daug žmonių ir sunaikinusi daug turto. Vokietijai komunistų galia sutrukskinus, bausis laikas esąs pasibaigęs ir lietuviui "galį tikėtis geresnės ateities".

Toliau atsisaukimuose sakoma, kad Lietuvos vyriausydavusios, kad Lietuva galinti gyvuoti, pasiremdama skirtumais tarp Vokietijos ir sovietų Rusijos. Toks manymas buvęs klaidingas, nes kai tik reičhas buvęs užpultas Anglijos, bolševikai tuojau Lietuvą pagrobė. Nuo šio laiko Lietuvą tvarkysią Vokietijos civiliniai komisari. Pas-

NACIAI SAVINASI RAUDONŲJŲ "DUONOS KREPSI"
Šitas žemlapis rodo turtingas maisto ir karinės medžiagos atsargas, kurias naciai tikėjosi laimėti per užgrobia Ukrainos "duonos krepšio". Vokiečiai savinasi užėmima viso krašto ir vakarus nuo Dnieper upės, bet jų viltis dėl laimėjimo grobio sumažėjo iš priežasties, kada rusai pasitraukdami išdeginą viską.

KANADOS LIETUVIŲ PIRMASIS SEIMAS

RAŠO JONAS VALAITIS,
Lietuvių Radvjo Vedėjas New Yorke
MONTREAL, Quebec, Canada.
— Šeštadienį ir sekmadienį, rugšpio 30 ir 31 dienomis Montrealio Lietuvių D. L. K. Vytauto Klubo salėje įvyko pirmasis Kanados Lietuvių Seimas. Jame dalyvavo iš visos Kanados lietuvių draugijų net 65 delegatai. Iš Jungtinių Valstybių dalyvavo Lietuvai Vaduoti Sąjungos atstovai Ddomas Klinga ir šiu žodžių rašėjas Jonas Valaitis, abu iš New Yorke.

Seima atidarė Montrealio lietuvių seimo rengėjų komisijos vardu Antanas Navickas. Seimo vedėjais išrinkti ir jie pasidalindami pirmininkavo: Augustinas Frenzelis iš Toronto, Ontario, Matas Vaišnoras ir Antanas Sakalas iš Montrealio.

Seimui sekretoriavo poetė Marija Aukštaitė iš Montrealio, Pranas Tautkus, montrealietis ir Pranas Kundrotas iš Toronto.
Rezoliucijų ir įstatų komisija: K. Burė iš Toronto, Jonas Leknickas iš Montrealio, Jonas Navagrodskas, Jonas Jokubynas, Ona Indrelienė iš Toronto.

Mandatų komisija buvo: Marytė Arlauskaitė, Salimėja Pundziūvienė iš Montrealio ir Jonas Jokubynas ir Pranas Kundrotas iš Toronto.
Finansų Komisija: Pranas Lekšas iš Toronto, Petras Vedeckis ir Marytė Arlauskaitė.

Spaudos komisija išrinkta: Salimėja Pundziūvienė, iš Montrealio, Mrs. Izabelė Sullivan iš Toronto ir Stasė Batkienė iš Toronto.

Seime ir Seimo proga įvykusiose pramogose kalbėjo Montrealio miesto mayoras, o visa laiką prie prezidiumo stalo sėdėjo ir gyvai sekė Seimo eigą Lietuvos generalinis Konsulas Kanadai, Pulk. Grant Suttie, kuris per kelis kartus kalbėdamas, pasakė labai įdomių lietuviams dvanas.

Kalba Lietuvos Konsulo

Konsulas Grant Suttie savo įdomiose kalbose pabrėžė, kad sukilėliai Lietuvoje negalėję buti vokiečių ar keno kito instiguoti, ir kad jo žiniomis, ne Britų vyriausybė tam netikinti. Jo nuomone, kad lietuviui, kaip ir kita susipratusi tauta butų padarinti, sugebėjo pasinaudoti nepaprastu momentu ir okupantus išvijo. Konsulas taip pat pasakė, kad jis kalbėjęs su Lenkijos dabartinės valdžios galva, Generolu Sikorski Lietuvos-Lenkijos kivičių reikalui. Gen. Sikorskis Pulk. Grant Suttie pareiškė, jog jis skaito, jog Vilniaus reikalas buvusi Lenkijos klaida ir tą klaidą lenkai dabar jau matą. Ateity, gen. Sikorskis pasakė,

Kad Stoką Gesolino Prashalinus, Reikia Pravesti Vamzdžius

Washington. —Paskutiniu laiku Rytai pradėjo labai nusiskysti dal gesolino stokos. Senatorius O'Daniel (D-Tex), naris ypatingos Senato Komisijos Ekonominiams Tyrinėjimams, padavė sumanymą, kaip tą gesolino ir aliejaus stoką Rytams papildyti.
Senatorius O'Daniel siūlo pravesti gesolino ir aliejaus vamzdžius, kurie Texas ir Louisianas valstijas jungtų su Rytais — Atlantiško pakraščiais ir tokiu budu gesolino ir aliejaus Rytams stoka ant visuomet išnyktų.

Sakoma kad tas Senatoriaus sumanymas nekuriems gesolino ir aliejaus kupčiams įvareš baimės, ir jie jau sako, kad gesolino ir aliejaus vamzdžiai nėra reikalingi delto, kad plienas esąs šalies gynyimo tikslams reikalingas. Esą, tas gesolino ir aliejaus reikalas Rytuose nėra taip opus, jį galima sutvarkyti ir be plieninių vamzdžių pravedimo.

nados ir Jungtinių Valstybių valdžij, kad stovėti už Nepriklausomos Lietuvos principą. Pareikšta pagarba Lietuvos sukilėliams, kurie savo iniciatyva sugebėjo išnaudoti momentą taip sekmingai ir daug didesnes okupantų jėgas pajėgė iš Lietuvos išvyti. Pagerbti žuvę Lietuvos sukilėliai, žuvę belaisvindami Lietuvą nuo okupantų. Pareikšta užuojauta nukentėjusijai Lietuvai.

Nutarta Paremti Nepriklausomą Lietuvos Žurnalas

Kanados lietuviams leidžiamam žurnalui "Nepriklausoma Lietuva", Toronte, nutarta pravesti vajú sukelti pakankamai finansų, nemažiau \$700 per kelis mėnesius. Pasiryžta "Nepriklausoma Lietuva" žurnalas išplatinti visose Kanados Lietuvių kolonijose ir visuose lietuviuose. Tam kviesti visi į talką.

Prakalbų Maršrutas

Nutarta surengti prakalbų maršrutą po Kanados lietuvių kolonijas, o taip pat pasiųsti kalbėtojų į Jungtines Valstijas, kad sužadintų su Kanados lietuvių veikimu. Tam tikslui numatoma sukelti fondą nemažiau \$300.

(Tąsa ant 8-to pusl.)

DOVANŲ LAIMĖJIMAI AMERIKOS LIETUVIO IŠVAŽIAVIME

- Pereitą Pirmadienį, rugšpio 1-mą, Jurgio Babrausko Pavilijone įvyko Amerikos Lietuvis metinis išvažiavimas. Oras buvo gražus, tai susirinko skaitlingai publikos ir piknikas buvo pasekmingas visais atžvilgiais.
Čia apie pikniko pasekmes nekalbėsime, apie tai rasite aprašymą ant 8-to šio laikraščio puslapio. Čia tik parašysime apie tai kas laimėjo Amerikos Lietuvis išvažiavimui skirtas dovanas.
- 1-MA DOVANĄ laimėjo numeris 790-G — Wilfred Murray, 116 Green Street, Worcester, Mass. — Corona Standard Rašomąjį mašinę.
  - 2-TRA DOVANĄ laimėjo numeris 672-A — Raymond Cole, 19 High St., Ludlow, Mass. — \$25.00 pinigais.
  - 3-ČIA DOVANĄ laimėjo numeris 1429-E — B. Purvinskas, 57 Freeland St., Worcester, Mass. — \$5.00 pinigais.
  - 4-TA DOVANĄ laimėjo numeris 517-E — J. Sagys, Ozon Park, N. Y. — \$5.00 pinigais.
  - 5-TA DOVANĄ laimėjo numeris 571 — Ward's Bread, (adresas nepažymėtas) — \$5.00 pinigais.
  - 6-TA DOVANĄ laimėjo numeris 1698-D — W. Widginis, 438 W. Jefferson St., Philadelphia, Pa. — \$5.00 pinigais.
  - 7-TA DOVANĄ laimėjo numeris 1078-A — P.F.C. Jan Doda, B-try E68CA (AA) Camp Edwards, Mass.—\$5. pinigais.
  - 8-TA DOVANĄ laimėjo numeris 261-F — V. Kelly, 88 Millbury St., Worcester, Mass. — Amerikos Lietuvis prenumeratą.
- Visų laimėjusių viršų sužymėtas dovanas, prašome prisųsti tikietukų galus su pažymėtais numeriais ir raidėmis, panašiai kaip čia laimėjimų sužymėjimuose kad rodo ir laimėjusių dovanos tuojau bus pasiųstos sulig nurodyto adreso. Adresuokite:— Amerikos Lietuvis 14 Vernon Street Worcester, Mass.
- Prie bilietų traukimo dalyvavo Antanas Bazikas, Julius ir Marijona Kiškiai ir keletas vaikų — bilietų traukėjų.

LIETUVIAI AMERIKOJ

MANCHESTER, CONN.

SVEČIUOSE PAS MANCHESTERIO TAUTIEČIUS, GERB. J. IR O. UŽUPIUS, ŽYMIUS MUSŲ VISUOMENĖS VEIKĖJUS. MANCHESTERIO LIETUVIAI IR JUJŲ LIETUVISKAS GYVENIMAS GRAŽUS PAVYZDIS VISIEMS MUMS

NEDIDELĖ Manchesterio lietuvių kolonija, bet labai pavyzdinga. Šios lietuvių kolonijos tautinis ir organizacinis gyvenimas, lietuvių individualinis gyvenimas tautiniu visuomenišku ir ukiniu atžvilgiu toli gražu nepalyginamai pralenkia kitų kolonijų lietuvių, žavi ir dėmesį atkreipia kiekvieno lietuvių iš kito miesto į Manchesterį atvykusio. Tai svetingi, pavyzdingi lietuviai, vietos amerikonių ir kitų tautų tarpe įtakingi ir pagodjami. Šį faktą esu patyręs kiekvieną kartą į manchesteriečių lietuvių tarpą patekęs.

Esu praityje matęs Manchesterio lietuvių viešuosius rengimus, baliuosius, dalyvaujančius žymius Manchesterio amerikonus valdininkus, teisėjus ir visuomenės veikėjus. Manchesterio lietuviai įtakingi delto, kad jie turi rimtus vadus, kad jie rimtai susiorganizavę, kad jų individualūs ir organizaciniai draugai ir klubo ukinis gyvenimas geras, kad tarpe šios kolonijos lietuvių vadų yra kurybinės iniciatyvos ir vienybės palaikymui rimtų pastangų gausumas.

Sekmadienį, 31 d. rugpj. teko man viesėti pas gerb. Jeronimą ir Onutę Užupius, žymius Manchesteriečių veikėjus, kurių svetingumu tenka gėrėtis, tenka susizavėti jų maža, bet gražia uke šale miesto esančia prie nedidelio ežero. Gerb. Užupių namas tai svečių namas, veikėjų susiavizavimų vietelė — "week-end Paradise"! Tad į šį žemės "Rojų" buvo proga man patekti, susitikti su veikėjais, pasikalbėti, pasirodavo lietuviškais reikalais ir linksmam pusdieniui ir vakarą praleisti, plačiau susipažinti su tautiečiais veikėjais ir jų lietuvišku gyvenimu, pasigėrėti gerb. Užupių gražios rezidencijos aplinkumoms.

Gerb. ponai Užupiai Sudaviečiai, p. Užupis nuo Kalvarijos, g. p. Onutė Užupienė šakiškė. Neuostabu tad, kad jie labai svetingi ir populiariai tarpe Hartfordo, Manchesterio ir So. Manchesterio lietuvių, tankiai jų jūjamai kupini svečių. Atvykęs sekmdienį kartu su ponais Maryte ir James O'Meara (Marytė Januškevičiūtė neseniai iškėčiusia už p. James O'Meara) rado me gražų burelį svečių pas gerb. p. Užupius, būtent: gerb. Kvietkauskus, Birietus, Januškevičių dvi šeimas, p. Robertą Johnsoną su žmona iš West Hartford, keletą kitų vietinių.

Gerb. p. Užupių sode prie gražių medžių ir gėlynų atvirame matėsi gražus įspūdingai papuostas stalias, kupinas visokių valgių ir gėrimų, galima sakyti, karališką įspūdį darė. Pamaniau sau: kas gi galėtų drįsti

manyti, kad lietuvių ukininko rezidencijoje galėsią rasti tokį šaunų bankietą, tiek daug liukusos ir tokioje atmosferoje tokius karališkus pietus — bankietą sode po atviru dangum tarpe gražių medžių, žydinčių gėlių? Tikrai tai "Rojum" atrodė man tas gražus vaizdas. Tai paseka Amerikos demokratijos davinį, paseka gerb. p. Užupių dvidešimtmečio gyvenime rimtų kurybinių pastangų ir ukinių laimėjimų. Valgėm, gėrėm, arba, kaip dzukai sako: uliavojom linksmam vaišinami gerb. Užupių, gerėjomes gražiomis aplinkumomis ponų Užupių sode ir rezidencijos, kalbėjomes apie mūsų lietuviškos visuomenės, organizacijų ir spaudos reikalus, prisiminėm liudnas dienas savo vieniečių Lietuvoje karo suvarginčių.

Gerb. Užupiai butų pilnai laimingi jeigu nebūtų tragi nelaimė juos ištikus prieš trejetą metų atgal. Gerb. p. Užupienė malonaus budo, visuomet budavo linksmam nusiteikusi. Deja, po tos tragijos nelaimės, mirties jos vienintelės dukrelės Birutės, kuri buvo išaugusi kaip leliją gražuolė, kuri puosė jų namus, džiugino tėvelius savo gražiu būdu, žavėjo visus svečius. Taip, Birutės mirtis parbloškė gerb. Užupius, labai paveikė gerb. p. Užupienę, kuri ligi šiol dar tebegyvena jausdama tos nelaimės smugį, savo širdyje skausmą. Sakau, jeigu ne ši tragiška nelaimė, tai gerb. Užupiai būtų pilnai laimingi, patenkinti savo gyvenimu ir pasiektais laimėjimais, visi galėtų netiktai su džiaugsmu bet ir pavydėjimu pasakyti jiems: "Laimingi jūs esat". Bet ką gi žmogus padarysi, tokios tragijos nelaimės ne tikta Užupius ištiko, daug tėvų yra pergyvenusių tokį skaudų smugį kaip Užupiai.

Raminkis ponute — pareiškiu aš — neužilgo jus sušuns Albinas, imponuojantis jaunūlis, užaugęs apsiuvis, susilaukusi martelės kuri gal užvaduos vėlionę jusų dukrelę Birutę. Bet p. Užupienę neatsakė man, tik dar labiau susijaudino, jos akys pravirko, jos širdyje neišdildomas skausmas tebėra ir bus visados. Taip, Birutės martelė neužvaduos. Aš labai galėjaušai jog ramindamas poną Užupienę dar labiau pravirkdžiau.

Gerb. Užupiai lošia svarbią rolę Manchesterio lietuvių visuomeniškam gyvenime. Gerb. p. Užupis uolus, sąmoningas lietuvis veikėjas, per eilę metų vadovauja draugijoje, klube ir SLA. 207 kuopoje eidamas atsakomingo Pirmininko ir direktoriaus pareigas. Dėka jo ir jo draugų kurybiniai iniciatyvai Manches-

terio lietuviai stovi aukštai organizaciniu susitvarkymu. Jų ukinis gyvenimas pažymėtinais geras, jie darbštūs, taupūs, tauti valioje ne tikta individuališkai įsigyventi, bet ir visuomeniškai lietuviškam jų gyvenimas daro malonų įspūdį kitų miestų lietuviams, nes jų klubas turtingas, turtingos draugijos. Čia ir SLA kuopa turi nemažai narių ir suvirš \$800. turto. Retai kurioje kuopoje Susivienijimo rasime tiek daug turto kaip Manchesteriečių SLA kuopoje, tai vis nuopelnai p. Užupio ir kitų vietos lietuvių veikėjų kurybinių darbų ir tobulos administracijos.

Maloniai paviešėję, pabaliavoję pas gerb. p. Užupius svečiai vėlai vakare išsiskirstė geroje nuotaikoje užbaigę vasariško sezono "week-end" pas gerb. Užupius. Grįžau ir aš į Hartfordą su gerb. Johnsonų ir Januškevičių šeimos geram upe pasigėrėjęs maloniais įspūdiiais ir vaišėmis pas svetingus savo tautiečius gerb. Užupius. V. M. K-tis

Vidaus Sekretorius Harold L. Ickes prilipo plakata pri savo automobilio Washingtono. Plakate atspausdinta "Aš naudoju 1/2 mažiau gasolino". Automobilij vairuotojai rytinėse valstijose, kurie prižada taupyti gasoliną, gaus šitokį plakata del savo karų. Gasolino stotys nuo Maine iki Florida platins šiuos plakatus.

PHILADELPHIA, PA.

STREIKAS EINA TREČIAS MĖNUO

Cukernių streikas, vieningai visų trijų cukernių streikas stipriai laikosi. Nors jau vienuoliktą savaitę kaip streikas tęsiasi, dar galo nesimato. Vasara buvo nekokia, nes nekuriem rodosi nesmagumai, ypatingai su šėmyna jaučiama trukumų pragyvenimui. Keletas kartų buvo pasitarimų. Kompanijos su unijos vadais, bet neprieta susitarimai. Kaip nebut, darbininkai nusistatė streiką stipriai laikytis, piketuoją dieną ir naktį, ir tuomi tikisi laimėti. Dabar visam pragyvenimui kainos kyla, tai ir darbininkai reikalaua algos pakėlimo. Streikieriai, jau susilaukė iš valdžios pagalbos, gauna pagal uždarbį: "Unemployment Compensation", čekius, tuom pagerina streikieriams ir tėsimas streiko nepamatuos.

IVAIROS ŽINIOS

Rugpjūčio 23-čią d. mirė miesto mayoras, Robert E. Lambert. Jį mirtis aplankė staiga — netikėtai. Jau ne vienas poilsio metu užmigęs, užmigo amžinu miegu, neatsisveikines su artimiausiais. Mayorą Lambertą netikėtai mirtis jam miegant užmigė amžinai savo vasarnamy, Longport, N. J. (netoli Atlantic City). Velionis, Mayoras Robert E. Lambertas buvo republikonas 54 metų sulaukęs. Laidojimas įvyko rugpjūčio 26-tą, antradienį. Mirusiojo vietą užims, laikinai ligi bus naujai išrinktas mayoras laike rinkimų lapkričio mėnesi, velionio sekretorius, Mr. Bernard Samuel, miesto tarybos prezidentas.

LIETUVIAMS LINKSMAS PRANEŠIMAS

Rugsėjo-Septembris 7-ta diena jau artinasi. Visiems malonu pranešti, netik Philadelphiajos bet ir apylinkės lietuviams, kad ilgai laukiamas seselių kazimieriečių rengiamas išvaizviamaspiknikas įvyks neužilgo. Visi ruošintės dalyvauti rugsėjo 7-tą, sekmdienį, 1941 m., kada, kaip ir anais metais, po žaliuojančiais medžiais puikiausiam sode suvažiuoja tukstantinės minios pikniko dalyvių į VILA JOSEPH MARIE, Newtown, Bucks Co., Pa.

Kelrodis, jau visiems gerai žinomas, nes suvažiuoja iš apylinkės miestų miestelių netikėtų svečių bei pažystamų, susitikus

terio lietuviai stovi aukštai organizaciniu susitvarkymu. Jų ukinis gyvenimas pažymėtinais geras, jie darbštūs, taupūs, tauti valioje ne tikta individuališkai įsigyventi, bet ir visuomeniškai lietuviškam jų gyvenimas daro malonų įspūdį kitų miestų lietuviams, nes jų klubas turtingas, turtingos draugijos. Čia ir SLA kuopa turi nemažai narių ir suvirš \$800. turto. Retai kurioje kuopoje Susivienijimo rasime tiek daug turto kaip Manchesteriečių SLA kuopoje, tai vis nuopelnai p. Užupio ir kitų vietos lietuvių veikėjų kurybinių darbų ir tobulos administracijos.

Maloniai paviešėję, pabaliavoję pas gerb. p. Užupius svečiai vėlai vakare išsiskirstė geroje nuotaikoje užbaigę vasariško sezono "week-end" pas gerb. Užupius. Grįžau ir aš į Hartfordą su gerb. Johnsonų ir Januškevičių šeimos geram upe pasigėrėjęs maloniais įspūdiiais ir vaišėmis pas svetingus savo tautiečius gerb. Užupius. V. M. K-tis

terio lietuviai stovi aukštai organizaciniu susitvarkymu. Jų ukinis gyvenimas pažymėtinais geras, jie darbštūs, taupūs, tauti valioje ne tikta individuališkai įsigyventi, bet ir visuomeniškai lietuviškam jų gyvenimas daro malonų įspūdį kitų miestų lietuviams, nes jų klubas turtingas, turtingos draugijos. Čia ir SLA kuopa turi nemažai narių ir suvirš \$800. turto. Retai kurioje kuopoje Susivienijimo rasime tiek daug turto kaip Manchesteriečių SLA kuopoje, tai vis nuopelnai p. Užupio ir kitų vietos lietuvių veikėjų kurybinių darbų ir tobulos administracijos.

PRANEŠIMAS

Brocktono Fėrai prasidės rugsėjo septintoj, 1941. Bus tai Lietuvių Diena. Komitetas užprašo visų Naujos Anglijos lietuvių atsilankyti ant Brocktono Fėrų Lietuvių Dienos, nes bus didelis programos, prakalbų ir dainų. Kadangi Fėrai tėsias visą savaitę, tai bus įstatyta ant parodos visoki iš Lietuvos padirbtai daiktai. Tai Komitetas prašo, kad jeigu kas nors turi kokių iš Lietuvos daiktų — kaip audimų, mezginių, karolių ir kitokių daiktų, tai prašom paskolinti ir priduoti Mrs. Jurgilūnienėi, Fėrų vedėjai, 124 Ames St., Montello, Mass. Pasibaigus Fėram, bus sugražinti daiktai visiems.

Kadangi mūsų Lietuva yra pavergta per diktatorius, tai mes gyvendami šioj šaly norim pasirodyti kuo geriausiai.

Su didžia pagarba,
Motiejus Jezukevičius
Komiteto Sekretorius

KIBIRKŠTYS

Susivienijimo veikėjai Conn. valstijoje rengiasi šaukti konferenciją, tikslu, kad apkalbėti SLA reikalus ir besiantinaciją nominaciją SLA. Pildomosios Tarybos.

Tai labai laiku sumanyta šaukti toki konferencija SLA reikalais. Užtai reikia juos pasveikinti.

Grigaičio kliekos Bagočiniai ir Guginiai jau seniai kaip slapta konferuoja ir kokusuoja kaip sekankuose rinkimuose atlaikyti poziciją dabartinių SLA. Pildomosios Tarybos diktatoriškų viešpačių.

Mat, pas juos randasi drauolis, kuris sekankuose SLA. P. T. nominacijose bandys paversti pelningą Gugio šaitą, kas tuos diktatoriškus viešpačius labai baugina.

Jau žvirbliai medžiuose pradeda čirškėti, kad Grigaitis rekomenduos nominuoti visą senąją SLA. Pil. Tarybą, kurios faktiškų bosu yra Grigaitis. O kad sekmingiau atlaikyti pelningas pozicijas ir nudildinti nuodėmes už padarytą žalą susivienijimui.

Conn. valstijos SLA. veikėjai savo konferencijoje rimtai apkalbėję SLA reikalus ir dabartinės SLA. Pild. Tarybos netinkamumus to pareigom. Mano manymu turėtų rekomenduoti SLA. pirm., V. F. Laukaitį; i vicepirm., V. Kerševičių; i sek. V. Čekanauską; i ižd. glob., J. Bačiūną; i dak. kvotėju Dr. S. Bieliškį. O i iždo globėjus reikia paieškoti tinkamesnius kandidatus arčiau centro.

Senąją SLA. Pild. Tarybą reikia šluoti lauk visą, be pasigalėjimo, kaip visai netinkamą to pareigom, nes jeigu dar ilgai pabus, tai Susivienijimą prives prie bankruto. Titnagas

Motiejus A. ČIVINSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Biednuomenei už Nupigintą Kaimą
KOPLYCIA DYKAI
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
340 Harding Street
WORCESTER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIŲ SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Čia talpinam ty Amerikos Lietuvių, bet ir jų materijaliai beplatniai laimėjimo tikietukus mūsų skaitytojų varian besidarbuodami del spaudos palaikymo, puzingus už išplatintas knygeles:

- Vaičikas, S., New Haven, Conn.
- Kibirsktis, P., Milford, Mass.
- Šilanskas, K., Thompsonville, Conn.
- Moelejunas, S., Rochester, N. Y.
- Brucevičius, S., New Haven, Conn.
- Ganis, J., Worcester, Mass.
- Coskie, Mrs. W., Worcester, Mass.
- Karsokas, M., Lawrence, Mass.
- Pikturna, S., Hartford, Conn.
- Gulba, P., Maynard, Mass.
- Dallyda, A., Worcester, Mass.
- Purvinas, S., Worcester, Mass.
- Shelalis, S., Plymouth, Pa.
- Massilunas, S., Ansonia, Conn.
- Grinkevičius, L., Cleveland, Ohio
- Latvis, S., Amsterdam, N. Y.
- Savitskas, T., Ansonia, Conn.
- Abojūtė, M., New Britain, Conn.
- Wassel, A., Clinton, Pa.
- Brazis, E., Rochester, N. Y.
- Lankelis, W., Burlington, N. Y.
- Loda, Mrs. A., Worcester, Mass.
- Platukis, J., Worcester, Mass.
- Šilanskas, J., Worcester, Mass.
- Tamošaitis, M., Worcester, Mass.
- Jyvašauskas, A., Athol, Mass.
- Paulukaitis, Wm., Branch, N. H.
- Bartas, M., Nashua, N. H.
- Kosulis, Peter, Worcester, Mass.
- Kazlauskas, E., New Haven, Conn.
- Alšauskas, A., Montreal, Canada
- Tamkus, A., Hardwick, Mass.
- Bernotas, G., Amherst, Mass.
- Vilkštilas, M., Lawrence, Mass.
- Kloha, A., Export, Pa.
- Kaulačia, J., Rumford, Maine
- Basavleib, M., Bakerson, Conn.
- Takauskas, J., Waterbury, Conn.
- Čekanauskas, W., Hartford, Conn.
- Čekanauskas, J., Pittsburh, Pa.
- Navalis, J., Montello, Mass.
- Vasaris, R., Brookly, N. Y.
- Basavleib, A., Worcester, Mass.
- Gaubas, K., Philadelphia, Pa.
- Nakutis, A., Gardner, Mass.
- Parkins, B., Broad Brook, Conn.
- Čepulis, B., Thompsonville, Conn.
- Vasil, M. J., New York, N. Y.
- Balkus, J., South Omaha, Neb.
- Bieliuskas, J., Worcester, Mass.
- Melkunas, S., Worcester, Mass.
- Kvariatėjus, M., New Haven, Conn.
- Yaskys, K., Montreal, Canada
- Jablonskis, J., Worcester, Mass.

F. L. I. S.

KNYGOS

DEL VISU

- ENGLISH-LITHUANIAN SELF-INSTRUCTOR—
Angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai ir lietuviams mokytis anglų kalbos. Kaina \$1.50
  - JEI NORI 100 METŲ GYVENTI, tai įsigyk naujai išleistą knygą — GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIS BE VAISTŲ. Kaina \$1.00
  - DIDYSIS SAPNININKAS su šimtais paveikslų ir sapnų išguldymais — burtais, Salamonu, kazyromis ir kitais patarimais. Naujai padidinta laida. Kaina \$1.00
  - NAUJAI PERSPAUSDINTA IR PADIDINTA VALGIŲ GAMINIMO KNYGA su 400 receptų, 170 likerio ir midaus formulomis ir patarimais apie maistą ir sveikatą. Kaina tik \$1.00
  - Su užsakymais, kreipkitės šiuo adresu: — KITA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Parašė kun. Dr. Jonas Starkus, Marianopolio Kolegijos profesorius. Kaina \$1.00
  - ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAI ŽODYNĖLIS su ištarimėmis. Kaina \$1.00
  - NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA del čiagimuiso jaunimo su anglų kalboje pateiktiais paaiškinimais. Suredegavo Dr. D. Pilka. Kaina .. \$1.00
- AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Ekstra - Radio

Lietuvių Radio Komitetas dabar leidžia dvi programos su šeštadieniais nuo 9:00 ryte, o antra su sekmadieniais nuo 9:30 ryte (Daylight) Saving Time. Stotij WORL, 950 kilobercų.

Seštadienį, rugsėjo 7-tą, 1 — Dainos ir Muzika. Sekmdienį, rugsėjo 8-tą, 1 — Wally Jasons ir jo grupė. 2 — Dainos ir Muzika. 3 — Dainininkės Ona Stasaitė ir Albina Bucevičiūtė. Bostono. Po programos prašome šyt laiškėlių ar atviručių į WORL, Lithuanian Radio, Boston, Mass., pranešdami išpužius. Steponas

WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
Naujoje Vitojė
Carroll Funeral Home
Petras Karalius, Valerijus Karalius
72 VERNON STREET
Tel. 4-6757 — Notary Public
Patarnavimas 24 val. per parą
Laitke

Nac Lietu Tokion klausimas žygij

LIETUVIŲ KLAUSIMAI

Ar Domo Kas Tokio Keisto Lietuvai Vaduoti Sąjungoj, Chicagoje?

L. praėjusios savaitės juristas Vytautas Abraitis savo vykusiam rašinyje „DOMO SUA“ (Einant per lotynų kalbą). Tarp jo cituoja valdžios raportą apie Lietuvos lietuvių fondų „Lithuanian Relief Fund of Chicago, Ill. Išsiuntė 00, surinko, Administracijos lešos 1939“. Tai yra raportas iš šio susiorganizuojusios Lietuvos Vaduoti Sąjungos. Toliau, rašius sako: „Amerikos lietuvių tautininkams, turėtų būti naudotis broliu nelaime, kad sugebama išleisti 1939 administracijos reikalavimus nesūtiū nē cento, kad pagelbėti“.

Kas ta pasakya juristo V. Abraitis, tai tikra tiesa, ir verta pasveikinti Vytautą už jo kilnią drąsą pareiškimą. Tų ku-
lovoja prieš visokią demagogiją, yra mažai, tam karui reikia vyrų, kurie dirba ir gyveno Juristas Vytautas Abraitis eina tuo keliu!

Prie progos verta pastebėti, kad Massachusetts vastijos, sukurta ir jau dabar per politinius pasivadinius ne Massachusetts, bet „Lietuvos Remėjų Sąjunga Naujoji Anglijoje“, prašys pavasari surengti didelį piketą, kur sakoma buvę apie 100 žmonių ir jeigu neklystu, tai mokoje po 20 centų įžangos, o vidiniai svartytų apie 1000 ir kur buvo užmokėta už 1936-00, rodoš jau galėjo buti uždarbis ir dar aukas rinkti kaip pasakoją žmonės, pelno šiek tiek vos \$268. Tai čia irgi nedideli be muzikos ir kadangi visi valdyba susideda iš „šios partijos“, tai niekas ir nepatikrinti, kas ten atsitiki kaip dalykai stovi?

Dabar Tautininkai?
Juristas Vytautas Abraitis baigia „tautininkus“ ir aš pilnai su-
kau su juristu Abraitis ir jo manome, bet matau reikalo pa-
vartoti vieną protaujančiams A-
merikos lietuviams žinoma fak-
tent, kad žodis ir prisiden-
tas „tautininko“ vardu nieko
pasako. Daug kas savę pasi-
kina „tautininkais“, net ir to-
ki, kurie labai daug pasidarba-
atstatymo ir kitoms bendro-
jų pastangas, kurie godumu savo as-
mens naudos, ar gal žioplumui,
arba patvingia darba Ameri-
kų lietuvių geriams norams.
Tautininkų juristas Abrai-
tis gal bet be balanso surastų
ias dovanas už jo susiejioj arba nelabai toli-
viršimintū.

Toliau, tokie asmenis, kuriuos
reikalistai pirkto savo politikos
reikalai, kad pagrobus SLA. or-
ganizaciją, tie kurie 1929-30 me-
tais Chicagoje SLA. 6-tam apskri-
ty „darbavosi SLA. naudai“, jų
tautiškumas priklauso kaka-
pų kategorijoj, jie yra tautos iš-
gamos, juos palaiko visuomenės
veikime tik suvargusio proto ne-
pajiegianti savę pabudinti ir
laisvai protauti žmones!!!
Negana šių faktų, yra dar vienas
faktas, kad tula savę pasi-
vadinus neva lietuviška organi-
zacija, su nors neskaitytųjų
narių skaičiu, bet atsirado to-
kių, kurie sveikino Maskvos ka-
capus, kurie piovė Lietuvos žmo-
nes ir naikino Lietuvą. Tie
žmonės, tie sveikintojai ir po
šiai dienai yra malonus tos „tau-
tiškos“ organizacijos nariai. Ar
šitokie žmonės yra verti vadinti
kacapais ar „tautininkais“? —
Lai pats skaitytojas padaro sa-
vo išvadą.

Taigi kalbant apie Lietuvai
Vaduoti Sąjungą, reikia pasakya-
ti, kad toj konferencijoj, kuomet
viršminėta sąjunga kurėsi, buvo
gana didelis nuosimtis gerų tē-
vynainių, kuriems TAUTININ-
KO vardas pliniausiai tinka, bet
tenai buvo ir išgamų, apie ku-
riuos yra žemiau kritikos ir dis-
kusuoti.

Tiesa, gaila tų gerų patrijų,
kurie nerado pas savę gana en-
gijos ir gabumo, kad apsisvalyti
nuo tokių elementų ir aciu jų
žioplumui, jie pamatė, kad jie
nors darė labai didelius per-
spaudą atsiskaukumus, bet aukos
pas juos kažin kodėl neplaukė
labai dideliu urmu.

Išvada

Nėra mažiausios abejonės, kad
vienoki ar kitoki netaktiskumai,
ne tik tiems fondams pakenkia,
kuriuose pasireiškia stoka tak-
tikos ir sugebėjimų, bet lygiai
kenkia visiems fondams. Kaltinti
aukautojus, kad jie neaukajau
nevertė, nes jų aukos ne tenai
eina kam jos skiriamos. T a d
aukautojų sumažėjimas yra pilnai
pateisintas. Tačiau Lietuvos
pbgėliams, Lietuvai pačiai
rosos galėtum ir turėtum padėti.

Man atrodo, kad reikty su-
rūti tokį fondą, iš kurio nē par-
tijos ir asmenis naudos niekas
negalėtų turėti ir taip sutvar-
kyti, kad kada aukos bus siun-
čiamos, kad patys aukautojai tu-
rėtų teisę užgirti ar atmesti kam
ir per ką aukauti. Tada visuome-
nė ir jos aukos bus apsaugotos ir
jausis visi aukautojai ir aukau-
tojos, kad jie sprendžia patys
kokiam tikslui tos aukos turėtų
būti skiriamos. Šitoks pelnas
bus demokratiškas ir visi au-
kaus ir žinos kur jų aukos eina.
Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

MANEVRAI, LOUISIANA VALSTIJOJ
J. V. kareiviai išbando mekanizuotą kariavimą laike manevrų, prie Polk kareivinių, Louisiana valst.

VYRAI MILITAREJ TARNYBOJE GALI ATIDĖTI SKOLAS

(KAREIVIŲ IR JURININKŲ CIVILĖS PASALPOS AKTAS (CIVIL RELIEF ACT) LAIKINAI ATIDEDA KAI KURIAS SKOLAS LIGI GALO MILITARINĖS TARNYBOS)

Pagal parupinimą kareivių ir jurininkų Civilės Pasalpos Aktą iš 1940m., asmenys, kurie yra militarinėje tarnyboj Jung. Valstijų, kurie buvo išrinkti pagal Rinktinės Tarnybos Aktą, arba kurie įstojo savo laisvu noru, gali atidėti kai kurias civilines obligacijas laikotarpio tarnybos.

Šis Pasalpos Aktas (Civil Relief Act), kuris veiks ligi gegužės 14d., 1945m. arba ilgiau, jeigu šalis būtų priversta kariauti, leidžia atidėti tokius mokesčius kaip nuomą (randą), įmokėjimų kontraktus (installment contracts), morgičius, taksas ir apdraudos mokesčius. Įstatymas nepadidina šias obligacijas, bet tiksliai atideda ligi galo tarnybos, kada jos turi būti apmokėtos.

Visi sprendimai atidėti obligacijas daromi per teismą (court), ir teismas, pagal savo nuožiuros, gali nesusiteikti apsaugą šio įstatymo tiems, kurie finansiniai gerai stovi ir gali savo obligacijas apmokėti. Parupinimai šio įstatymo 7 svarbius punktus, pagal kuriuos galima reikalauti įstatymo protekcijos.

Pagal pirmo punkto parupinimą — Asmuo norintis teismo sprendimo turi išpildyti afideivita, kuriame turi pasakoti ar jis yra militarinėje tarnyboj. Šis yra padaryta apsaugai tų, kurie aktyviai tarnauja, kad prieš juos nebutų padarytas judgementsa įskolai jie negaus progos prašyti įstatymo apsaugos.

Pagal antrą parupinimą — Negalima išmesti iš namo žmonos, nei vaiku, arba kitų jo užlaikytų asmenų pakol jis yra aktyvioj militarinėje tarnyboj, jeigu randa ne daugiau kaip \$80. Teismas gali sulaukyti išmetimo procedūrą 3 mėnesiams arba ilgiau priklausomai nuo padėties.

Trečia provizija liečia ant išmokesčių nupirkimus (installment purchases) asmeninio ir nejudomo turto. Asmuo tarnyboje turi būti įvykęs pirkimo turto prieš spalio mėnesio 19d., 1940m. ir įmokėjęs pirmą įmokėjimą (installment) arba depozitą prieš įstojimą militarinėje tarnyboj. Jeigu asmuo militarinėje tarnyboje negalėtų gauti prailginti atmokėjimo laiko nuo savo kreditoriaus, tai teismas įgaliotas suspenduoti veiksmus (proceedings) ligi 60 dienų po užbaigimo militarinės tarnybos. Jeigu jis negalėtų prubūti teisme, tai bile asmuo, kuris jį atstovaus, įgaliotas gauti sprendimą suspenduoti veiksmus (proceedings), kreditorius negali terminuoti kontraktą arba atsiimti turto (viena išimtis—kur už automobilį įmokėta mažiau negu 50% nupirkimo prekės) be teismo. Asmuo baigęs tarnybą turi užmokėti procentus už nemokėjimo laikotarpį.

Ketvirta provizija liečia asmeninio ir nejudomo turto mortgicūsius, kurie buvo duoti prieš spalį 17 d., 1940 m. Turto asmens militarinėje tarnyboj negalima išparduoti „foreclosure“ išpardavimą ligi 3 mėnesių po militarinės tarnybos.

Penkta provizija sudaryta apsaugojimui tų asmenų, kurie turi apdraudos kontraktus (policies), kurių gali netekti dėl nesumokėjimo nuosimčių. Čia yra kai kurie apribavimai.

Pirma — Padengia apdraudas ligi \$5,000.
Antra — Apdrauda turėjo būti išduota ir visi nuosimčiai (premijs) sumokėti prieš spalį 17 d., 1940 m., arba ne mažiau kaip 30 dienų prieš įstojimą į militarinę tarnybą.
Trečia — Apdrauda už kurias nepadaryta mokesčių per teismo laiko prieš prašymą (application) ir tos apdraudos, kurios turi 50% skolos negali būti priimta svarstymui.
Ketvirta — Apdrauda turi būti išduotos kompanijų, kurios turi atatinamą rezervą, arba, kurios turi padarę proviziją dėl specialių karo rizikos mokesčių, asmenimi militarinėje tarnyboje.
Penkta — Šiosprovizijos neliečia apdraudas, kurios dėl militarinės tarnybos gali būti panaikintos arba likviduotos, arba tų, kurių vertė (face value) sumažėja, ir tų, kurios reikalauja įmokėti ekstra (additional) nuosimčių (premijs).
Šešta — Provizijos protekcija liečia tiksliai apdraudą asmenų, kurie yra militarinėje tarnyboje, bet ne jų šeimas. Ši sekcija pasalpos akto (relief act) reikičia, jog išskyrus šių apribavimų valdžia per Veteranų Administraciją, sutinka sumokėti nuosimčius asmenų militarinėje tar-

sio žmoniškumo, pasigalėjimo. Jie taip pat subadė durtuvais sergančius kolonijos gyventojus. Kolonijos karceryje rastas vieno vyro lavonas. Jis nužudytas durtuvais. Šis vyras buvo visai nuogas. Matyt, kolonijos administracija, kad suteiktų žmonišems daugiau kančių, į karcerį įmesdavo nurengtus kalinius. Viena moteris buvo nužudyta raudonojo mestos į ją granatos skeveldrų.

Raudoniesiems banditams šaudymo nepakako. Į lavonų kruvas pradėjo mėtyti granatas, kurios, sprogdamos, draskė žmonių kunus. Vėliau kareiviai kurį laiką vaikščiojo aplink žmonių kruvas. Pastebėję bent menkiausia bet kurio žmogaus gyvybės ženklą, jį pribaidavo durtuvų smugiais. Tuos įvykius pasakojęs atidengė savo kuną, ir parodė durtuvu padarytą žaizdą, kuri, laimingai, nebuvo pavojinga gyvybei. Šalia jo gulėjo sužeistas senukas. Vienas raudonas is jį durė durtuvu. Senukas suriko. Tada jį paleido dar porą suvių iš pistoleto.

Kai durė į mane — kalba išsigelbėjęs iš raudonųjų, — sukaupiau visas valios jėgas, nesurikau ir nesujudėjau. Išgirdau, tik, kad raudonieji laiko mane negyvą. Taip išlikau gyvas, tik sužeistas.

Skerdynės baigėsi. Bolševikai su visais kareiviais išvyko iš kolonijos rajono. Mongolas pradėjo šaudyti. Keli dar krito, bet kiti spėjo pabėgti. Taip iš 450-500 žmonių iš raudonųjų žmogūdzijų gaujos išsigelbėjo tik apie 50-70 žmonių, kurių tik mažai dalis buvo visai sveiki. Šiaip visi buvo sunkiau bei lengviau sužeisti.

Raudonieji bandė išsprogdinti kolonijos barakus. Bet šį sumanymą sutrukdė vienas šiaulietis, kuris pagaliau užmušė du raudonuosius ir neleido padegti minų.

Dvi dienas raudonieji į kolonijos rajoną neleido įvažiuoti iš Kauno atvykusiai greitajai pagelbai. Aplink miškuose dabasties jų gaujos. Taip be medicinos pagalbos mirė sunkiai sužeistieji, kuriuos, gal but, dar būtų buvę galima išgelbėti. Tik vienas ištikimas sargas saugojo nekaltų žmonių, motinų ir vaikų lavonus ir sunkiai sužeistuosius, tai šuo — vilkas. Ištikimasis sargas nepreldo prie lavonų gyvulių, kurie galėjo juos sudraskyti. Jis sargybą prie lavonų kėjo ligi atvažiavo iš Kauno greitoji pagelba (jau raudonieji buvo išvaikyti) ir nužudytųjų giminės. Sekmadienį buvo suruoštos raudonųjų banditų nužudytų žmonių laidotuves. Juos palaidojo prie kolonijos esančio miško pakraščyje. Sužeistieji buvo surasti pas arčiau gyvenančius ukiniukus bei miškelyje ir atvežti į Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninę.

Radio Viršininkas Palaiko Svetimkalbius

Federal Communications Komisijonierius gavo labai daug laiškų kaslink svetimų kalbų programų ant radio. Kaikurie pritaria vartojimą svetimų kalbų, kiti nepitaria. James Lawrence Fly, komisijos pirmininkas, atsakydamas į vienos tautiškos grupės rezoluciją, kuri maldavo, jog „svetimų kalbų programos nebutų pašalinamos be pilno apsvarstymo.“ sakė — „Aš tikiu, jog svetimų kalbų radio programos yra labai svarbios. Jos lošia svarbią rolę gyvenime tų, kuriems sunku suprasti angų kalbą. Jos pasiekia klausytojus, kuriuos kitaip nebūtų galima pasiekti. Butų didi klaida mūsų valdžiai, ir pačioms radio stotims, sustabdyti arba atidėti juos.“

„Šitos svetimų kalbų programos turi savo vietą svetimšalių gyventojų ir piliečių svetimos kilmės gyvenime. Ir jų sulaukymas būtų neišmintinga diskriminacija ir sukeltų daug antaganizmo ir neprieteliskumo.“ FLIS

Radio „VOKIEČIŲ KARDĄ SEKA VOKIEČIŲ PLUGAS“

Tai yra reikšmingas vokiečių vokiečių posakis, kad vokiečių kardą seka vokiečių plugas. Tuo tariant, ypatingas demesis tena Lietuvos, kuri prieina prie vokiečių sienų. Vokiečių vy-
sausbės laikysena šios šalies
vokiečių verta dėmesio.
Prasidėjus vokiečių ir sovietų karami, lietuvių tauta sukilo prieš vokiečių priepauidą. Birželio 14 d. raudonieji komisarai buvo į Kauno bei Vilniaus. Tuo metu sudaryta nauja tautinė vy-
sausbė tuojau pat paskelbė Lie-
švos nepriklausomybą ir tokiu
pavidu atskyrė Lietuvą nuo Sovietų Sąjungos.
Antra vertus, pagal lenkų ir sovietų susitarimą Londone pati Lietuva atsiskė nuo savo sutar-
ties su Vokietija. Iš to seka, kad vokiečių akimis žiūrint Lietuva nebėra teritorija, priklausanti sovietų Sąjungai.

Naciai Ignoruoja Lietuvių Sukilimą
Tokiomis aplinkybėmis kyla klausimas, ar vokiečių kariuome-
nė, įgyjuodama į Lietuvą, yra
įėjusi į priešų teritoriją ar ne?
Tenka pastebėti, kad vokiečių
vyriausybė ignoruoja lietuvių
tautinį sukilimą, naujos vyriausybės sudarymą ir net nepriklausomybės paskelbimo faktą. Nei vokiečių spauda, nei Berlyno vyriausybės atstovai niekuomet nėra oficialiai pasisakę del naujosios padėties.
Paskirdama civilinius komisarus, Vokietija įsikuria Lietuvoje, kur tautinė lietuvių vyriausybė dar tebeegzistuoja, padėdama sugrįžti į normalines vėžes kraš-
tū, kuris karo smarkiai nuniokotas.
Koks bus šios lietuvių vyriausybės likimas? Gerai informuotuose sluoksniuose laikomas galimu eventualinis bendradarbiavimas tarp lietuvių valdžios ir reicho komisarų. Tačiau šis galimumas pareis nuo to, ar bus pripažinta Lietuvos nepriklausomybė ir, antra vertus, kaip bus nusistatyta klausimu, pažymėtu aukščiau, būtent, ar vokiečių kariuomenė, įgyjuodama į Lietuvos teritoriją, yra įėjusi į priešų kraštą ar ne.“

SPRINGFIELD — Valandomis
— trumpiausiu autobusų keliu
60 FOSTER GATVĖS — Telefonas 3-4755

Ar dar nēsi skaitę knygos
GERA SVEIKATA IR ILGAS AMŽIS BE VAISTŲ?
KAD IR VĖLIAU, GERIAU NEGU NIEKAD
Išigyk ją dabar ir perskaityk nuo viršelio iki viršelio, o pamatysi kaip daug nustoji, jos neturėdamas. Tai yra verdantis gerų žinių šaltinis apie žmogaus sveikatą ir jo maistus. Pažink geriau save ir tuos maistus, kuriais tu kasdien maitiniesi, ar nuodiniesi ir pradėk gyventi sulig to pažinimo, o tavo gyvenimo saulė bus daug-daug skalesnė.
KAINA TIK \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsieniuose—Lietuvoj \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

LIETUVOS PREZ. A. SMETONOS KALBA PASAKYTA CHICAGOJ 8/24/41

Amerikos lietuviai ir lietuvės! Vargina jusų galvas, nebutas istorijoje, žiaurus, lietuvių tautos likimas. Dar Vokios-Sovietų Rusijos karo išvakarėse skubiai, be pasigailėjimo, buvo grobiami ramūs, nieko nedėti, Lietuvos gyventojai, umai varu nuvaromi į geležinkelio stotis, nespėję su savim pasiimti nė maisto, nė ateičiai reikalingų drabužių, ten kimšte sukemšami, kaip gyvuliai ar koki daiktai, į prekinius vagonus, sklاندžiai uždaryti ir užrakinti, vežami plačiosios Rusijos gilumon. Vargšai nežinojo, už ką ir kur jie tremiami. Galime įsivaizduoti ilgos jų kelionės neišsakomas kančias, kai neturėjo nė tinkamo maisto, nė sveiko geriamo vandens priešvinkusiose vagonuose. Tai kelionė į pragarą, iš kurio ištrukti maža vilties tėra. Dabar gauname patikimų žinių, jog vieni tremtiniai išmėtyti Europinėje Rusijoje, daugiausia jos šaltuose žemiuose, o kiti tukstančiais išbarstyti tolimoje Sibiro erdvėje. Ten jie dabar susispietę laikosi kruvomis, be pastogės, be duonos, be pagalbos ligonims, apsigusiems klaičioje kelionėje. Va jau arti žvąbusis Rusijos ruduo, ateis po jo šalčio žiema. Kas atsitiks su mūsų tremtiniais tautiečiais? Jei laiku neateis pagalba, dauguma išmirs.

Kas darėsi, prasidėjus ir plintant karo veiksmams Lietuvoje ir visame Pabaltije, Latvijoje ir Estijoje, — jūs žinote iš laikraščių, ir iš kitais keliais gaunamų pranešimų. Raudonoji armija, susidurusi su Lietuvos sukilėliais, besitraukdama iš krašto, žudė politinius kalinius, degino ir žudė visa, kas jai pakeliui pakliuvo. Kai kurie miestai ir miesteliai, kaimai ir apylinkės vokiečių rusų kovų įkarštyje su žeme sulgyinti. Labai daug gyventojų paliko be pastogės, be mantos ir be maisto, be jokio turto. Jų buklai sudeginti, jų šeimos be globos, vaikai pasigenda tėvų, o tėvai — vaikų. Nėra kas gydo ir kas slaugo ligonius, nes gydytojus bei gailestingusias seses, pasigrobė ir nusivarė su savim besitraukią raudoniję. Nė gydymo priemonių nėra, o ligonines susiėmė naujieji okupantai, vokiečiai.

Va du, keliais brūkšniais piešti, baisios lietuvių buities paveikslai. Jų tragingame dugne rasis, mielieli amerikiečiai, jusų giminių ir pažystamų, — pažystamųjų, su kuriais jūs ne vienas, lankydamasis prieš karą Lietuvoje, turėjote malonumo gėrėtis jos nepaprastai sparcia pažanga. Tų artimųjų žmonių daugelis rado nebegyvųjų tarpe, o kiti ištrėmė iš savo tėvynės. Tos jusų tėvų ar protėvių žydincios apylinkės, kurias džiaugdamiesi lankydavote, nūdien virto tyrais, karinės technikos išvogtais ir išakėtais laukais. Visa prapuolė, tik ant lauko pliko kelios pušelės apykrevės liko — sakyti mūsų poetas Baronas.

Mūsų suskaidyta tauta kamuojama, kryžiuojama. Viena jos dalis išskirstyta nyksta be vilties begalinėje Rusijos erdvėje, kita, gilaus sielvarto apimta, skursta naujos, vokiečių, okupacijos sukaustyta. Iš naujų valdovų laukta nors trupučiuo laisvės, o išgirdome iš jų baisų sprendimą: Pabaltijos kraštų turėtoji laisvė buvusi tik gražus sapnas, tik jų klaida. Šviesaus rytojaus viltį atėmus, gaubia liudėsio šydas lietuvių tautos sielą.

Tačiau nedera, nepirntinka, mums skendėti didžiame tautos sielvarte. Taigi atbuskite, sukrukskite visi, kuriems brangi Lietuva, skubėkite jai pagelbon! Tai mano nuolankus prašymas. Bet ne... Ne aš prašau, jūs prašo tauta, iš kurios esate kilę, kuriai esate skolingi savo gyvybę; jus prašo ir meldžia jusų nelaimingieji tautiečiai su mažais vaikais, ištiesę į jus rankas iš klaičiųjų Sibiro sričių, iš Rusijos, iš tėvynės Lietuvos, svetimųjų suvaržytos. Ir ko duslesnis jų šaukiančios pagalbos balsas, to karštesnė jų malda į jus, kaip į brolius ir seseris. Gelbėkite mus, jie šaukia, kol nepervėlu, kol gyvi dar tebesame. Be jusų veiklios paramos mes nuskęsime vargų juroje. Kuo mes kalti, kad norime ir turime teisės gyventi. Tai jų žmoniška, mūsų gyvybę reikalinga tėvynei, mūsų gyvybę brangi tautai.

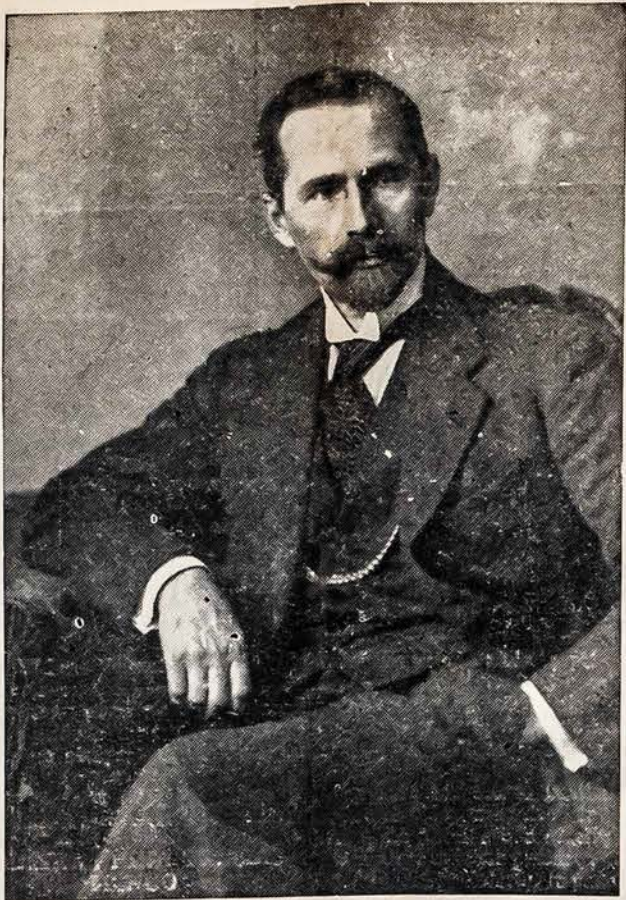
Savo rimtu žodžiu, mielieli amerikiečiai, gal tmdau jusų giedrąjį upą. Bet aš negaliu būti linksmas, kada gėdi mūsų tauta, kada gėdulo ženkla pažymėti jos nuliudę vaikai. Nors jus laimingi savo naujoje tėvynėje, čia Amerikoje, tačiau jūs nėsate, tikiu, abejingi savo pirmajai tėvynei. Tad kaip gražu ir kilnu butų, kad jūs kiekvienas galėtumėte sau pasakyti: "Aukoju iš savo uždario, kiek galiu, kad palengvėtų sunkioji butis mano tautiečių, kad Lietuva vėl butų laisva ir nepriklausoma".

Dar prieš pirmąjį visotinį pasaulio karą du mūsų dailininkai, katras savaip, nupiešė po paveikslą, vaizduojantį Lietuvos valstybės simbolį, Vyti. Ginkluotas karys ant balto žirgo, kalaviju užsimojęs, skrieja pro kapus, kryžiais nustatytus, pro mūrų griuvėsius, gaisrų pašvaistės apšviestus. Į kur jis skrieja ir ką jis skelbia? Į laisvę skrieja, laisvę jis Lietuvai skelbia. Tai buvo regėjimas, graži, ilgėsio pilna, mūsų jaunųjų menininkų svajonė. Ir tos svajonės buta ne tuščios, ji virto tikrove: Lietuva, karo nukamuota, nualinta, atsikėlė iš griuvėsių, ir tapo nepriklausoma valstybe.

Regėjime ir mes, sekdami tautų laisvės dėsniais, demokratiškos galybių, Jungtinių Amerikos Valstybių ir Didžiosios Britanijos, paskelbtais, ir juos kuo galint remdami, tikėkime ir mes, kad mūsų tauta savo kančiomis, savo vaikų gerais darbais, sutelkusi mūsų draugėn po Vyčio ženklą, prikels ir per šį negirdėtai žiaurų karą vėl laisvą ir nepriklausomą tėvynę Lietuvą.

DARBININKAI SU GINKLU RANKOJE GYNĖ FABRIKUS NUO SUNAIKINIMO

Apie Kauno aprūpinimą maistu birželio paskutinėmis dienomis pranešama: Paskutinėmis dienomis buvo kiek sutrikęs Kauno prekybos ir maitinimo įmonių aprūpinimas butino reikalingumo prekėmis. Prekių trūkumas buvo pasireiškęs ne tik maisto, bet ir kitų reikalingų daiktų, nes bolševikai, visai neatsižvelgdami į miesto gyventojų padėtį, jau sekmadienį konfiskavo visas įmonių susisiekimo priemones ir didžiąją jų išvežė.

LIETUVOS BUV. PREZ. ANTANAS SMETONA

Nepražus Musų Lietuva

Mūsų tėvynė Lietuva perkentė nesuskaitomą daugybę kruvinių karių gindama savo liuosybę nuo užpuolikų. Perkentė daugybę užpuolimų, okupacijų, teriojimų ir ištrėmimų. Perkentė bado ir maro metus. Perkentė ir šimtmečius svetimos vergijos priespaudas. Ir kentėdama nepražuvo. Nepražus ir dabar, kol gyvuos lietuvių tauta. O lietuvių tauta yra kantri ir gaji, nesiduos svetimoms okupacijoms save sunaikinti. Tik pati tauta privalo būti vieninga ir pasiryžusi pasitikti Lietuvos ateitį; pasitikti tą ateitį ne tuščiomis rankomis, bet su rezervomis teikti pagalbą valstybės atstatymui iš griuvėsių kuriuose ji dabar randasi. Tauta privalo savo tėvynės ateitį pasitikti ne savitarpinėmis intrigomis vaduodamosi, ne rūpestiais kas sudarys naują Lietuvos valdžią, tik pasiryžimu pačią Lietuvą atstatyti. Reikia pirmiausia stengtis Lietuvą išvaduoti ir jai atsistatyti prigelbėti, o jau paskui jos gyvenimo reikalais antraeiliais. Rūpestis valdžios sudarymu kada pati valstybė yra dar ne išvadauta iš okupantų rankų, neturi reikšmės nė prasmės. Todėl ir rūpinkimėsi visi pirmiausia Lietuvos išvadavimu ir gelbėjimu, rinkdami tam reikalui aukas ir dėdami jas vienon vieton, kad laikui atėjus galėtume savo tėvynei ištiesti pagelbos ranką.

Lietuva dabar okupuota, tačiau okupacija nebus amžina. Anksčiau ar vėliau baigsis baisioji karė ir įvyks taikos derybos, kuriose ir Lietuva turės balsą apginti savo teises. Derybose nė viena gyvoji valstybė nebus užgniauzta, ir gaus teisę savo rubežius atstatyti. Galbut derybose paikės senasis Europos žemėlapis, galbut pasikeis ir gyvųjų valstybių karės suardyti rubežiai; gal vienos valstybės bus susiaurintos, gi kitos paplatintos. Galbut ir Lietuvos plotas padidės, kas dabar gali žinoti. Bet vienas dalykas aiškus, tai, kad Lietuva nepražus. Jeigu 1918 m. kada tuliems diplomatams net Lietuvos vardas nebuvo žinomas, o Lietuva sugėbėjo savo teises apginti kad ir balso taikos derybose neturėdama, tai dabar tai atsiekti bus daug lengviau, nes Lietuva kaip valstybė yra viso pasaulio pripažinta; ją užtars ir apgins demokratinės valstybės.

Taigi Lietuvos išsiluosavimas iš dabartinių okupacijų yra tikslas. Tik mes dabar privalome skubiai rengti pagalbą Lietuvos atstatymui iš griuvėsių. Tad tam tikslui ir rengkimės visi. Liet. Vaduoti Sąjunga

Dalis maisto produktų krautuvinių veikimą ir suorganizuos pieno pristatymo punktus. Kauno apylinkių pieninės nenukentėjo, pieno yra ir jis jau vežamas į Kauną. Pienocentro veikimą kiek sutrikdė bolševikų įvykdyma žmonių medžioklė: daug pienukų buvo išvežta Maskolion. "Maistas" pasirodęs laukia iš ukininkų bekonų ir gyvulių. Šiuo metu "Maistas" turi atsargų. Kauno "Maisto" fabrika partizanai apgynė, nors išėgdami bolševikai labai kėsinosi sunaikinti. "Valgio" bendrovė gauna vis daugiau produktų ir tikisi po poros dienų geriau patarnauti savo restoranų klientams.

Kauno karo komendantas Bobelis birželio 25 d. paskelbė: Pastebėta, kad kai kurie gaivalai bando daryti įsilaužimus, apiplėšimus ir kitus kriminalinius nusikaltimus. Ispėju, kad šios rūšies nusikaltėliai — vagys, plėšikai ir kiti bus baudžiami mirties bausme nusikaltimo vietoje.

PRAGARAS, KURIAME BUVO KANKINAMI LIETUVIAI

"Ukininko Patarėjas" deda tokį aprašymą, pavadintą "Pragaras, kuriame buvo kankinami lietuviai":

VI. 23 d. rytą Kauno gatvėse pasirodė bureliai išblyškūsiais, numirėliškais veidais žmonių, apsilvikiusių pilkomis apdriksiomis sernėgomis, apsiavusių medinėmis kumpėmis arba visiška basų, apžėlusių barzdomis. Jie skubėjo pas savuosius, pas pažįstamus, į Raudonąjį Kryžių. Tai buvo politiniai kaliniai, tą dieną išlaisvintę iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo.

Kokie buvo bolševikiški kalėjimai, mes neturėjome mažiausio supratimo. Kas į juos patekdavo, jau neišėdavo, ir niekas apie juos negalėjo nė žodžio pasakyti. Tačiau dabar paaiškėjo viskas. Susidaryti nuomonei apie šias bolševikiškas bausmės vietas užtenka vieno žvilgterėjimo į buvusius politinius kalinius. Daugumas buvusių politinių kalinių išsėdėjo kalėjime palyginti nedaug laiko, tačiau iš kalėjimo jie visi išėjo mažai bėpanašų ir žmones. Taip iškankinti suimtusius buvo galima tik ypatingose sąlygose.

Is tikrųjų, — pasakoja buv. kalinys Juozas Daugėla, šakietis, — Kauno sunkiųjų darbų kalėjimas buvo ne kalėjimas, o pirmos rusies bolševikiškas pragaras. Mane suėmė už tai, kad buvau šaulys. Prieš tai aš pakeldavau viena ranka grūdų maišą, o dabar vos bepavelku kojas.

Is viso matyti, kad Juozo Daugėlos buta stambaus vyro. Bet dabar jis tik vieni, išblyškusia oda aprauktai, kaulai.

Daugelį stebina nepaprastas buvusių kalinių išblyškimas. Pasirodo, kad kalėjimo kameroje jie buvo sukimšti net sausai — kartais penkeriopai daugiau, negu galėjo jose normaliai tilpti. O tyro oro nebuvo net vienam atsikvėpimui. Bolševikai rastuosius Lietuvoje kalėjimus pavadino poilsio namais. Kad šie kalėjimai butų tikrais kalėjimais, jie užmūrėjo langus, palikdami tik mažytes angas. Tų angų stiklai buvo įdėti nepermatomi, kad kaliniai negalėtų matyti net dangaus sklypelio. Be to, langai buvo kietai užkalti ir juose nebuvo palikta nė mažiausio plyšio įeiti orui.

Tiesa, mes galėdavome kiekvieną dieną eiti pasivaikščioti, — pasakoja buv. kalinys Antanas Jucevičius, raseiniškis. — Turėjome teisę pasivaikščioti kasdien po 20 minučių. Tik visa nelaimė, kad ta teisė pasinaudoti mums neleidavo.

Pasirodo, kad kaliniai negaudavo ne tik pasivaikščioti, bet negalėdavo net kojos iš kameros iškelti. Jie turėjo būti kameroje ir nieko neveikdami sėdėti, stovėti, vaikščioti iš kampo į kampą. Sėdėti ir stovėti buvo galima tik visiškai tiesiai. Už atsirėmimą į sieną buvo baudžiama karceriu. O vaikščiojimas kameroje nebuvo įmanomas, nes negi galima lipioti per žmones, sausai prikimštos kameros.

Ir taip mes turėdavome sėdėti arba stovėti ištisas dienas, — su kartumu kalba tas pats Daugėla. — O darbo jokio neduodavo. Bolševikai žinojo, kad darbas kalėjime yra gera priemonė kovai su partizanais.

Partizanų Kovos Ir Jų Aukos

Laikraščiai skelbia tokį Vietinės Apsaugos Štabo Kovų Medžiagos Tvarkymo Komisijos pranešimą: "Partizaninės kovos Kaune š. m. birželio 23-25 d. charakteringos spontaniškumu. Buvo veikama mažais bureliais, atsitiktinai susidariusiais. Kovos uždaviniai dažnai čia pat vietoje buvo pačių kovotojų su užsiudodami ir įvykdomi. Kovų metu susidariusio vietinės Apsaugos Štabo operatyviniai nurodymai ne visuomet pasiekdavo kovotojus bej veikiančių partizanų būrių vadus.

Todėl kad brangi išsivadavimo kovų medžiaga nepražūtų, galėtų būti kiekvienam atveju panaudota ir liktų vaizdžiu dokumentu busimuosiomis kartoms, kaip lietuvių tauta brangina laisvę ir moka dėl jos kovoti, reikia ją tuojau surinkti, kol dar įspūdziai, žmonės ir kovos draugų veidai nėra išblankę iš mūsų samonės ir atminties. Birželio 30 d. įvykusiame Vietinės Apsaugos Partizanų būrių vadų pasitarime sudaryta šiai istorinei medžiagai surinkti komisija.

Taip pat sudarytas ir Partizanų Biuras, kuris išduos dalyvavusiems kovose partizanams žymėjimus už sugaistą, laisvą ir išsivadavimą. Partizanų Biuro raštinė yra Maironio (priešais Lietuvos Banką) Prrašome visus buvusius kovotojus, tiek vadus, tiek partizanus, aprašyti savo pavardę ir drauge su turimais dokumentais Partizanų Biurui atsiųsti tiesiog dienraščio "Laisvė ir Dėkijai, Kaunas, Duomenys su užrašu: "Kovų Medžiagos Tvarkymo Komisija".

Vertical text on the right edge of the page, partially cut off.

ABAR A & P KRAUTUVĖSE VISOJE AMERIKOJE DARBININKAI DIRBS 5 DIENAS SAVAITĖJE

Krautuvės Bus Atdaros Šešias Dienas Savaitėje, Kaip ir Paprastai, Bet Darbininkai Tedirbs Tik Penkias Dienas Savaitėje

Du mėnesiai atgal, ši kompanija darė eksperimentą keliose rytinėse valstybėse penkių dienų darbo savaitėje detalėse krautuvėse. Dabar mes turime galimybės paskelbti, kad šį planą — 5-kių dienų darbo savaitėje kaip tautinį nusistatymą.

- Šis penkių dienų darbo savaitėje patvarkymas ir sutrumpinimas darbo valandų, manome, kad bus pirmutinis visoje didžiųjų maisto krautuvų industrijoje.
- Šis darbo savaitėje sutrumpinimas palies A & P maisto krautuvės tukstančių kolonijų visoje šalyje. Jis bus išplėstas taip toli ir taip greitai, kaip tik galima. Atvirai kalbant, nežiurint į mūsų pastangas, keliose valstybėse ir tam tikrame miestų skaičiuje priimtas mūsų nusistatymas gali būti suvėluotas įvesti arba sutrukdytas valstybės, lokalių darbo įstatymų arba lokalių susitarimų.
- A & P maisto krautuvėse įvedus darbininkams dirbti penkias dienas savaitėje, nežiurint į tai, krautuvės bus atidarytos kaip paprastai šešias dienas savaitėje. Mūsų nusistatymas yra gerinti darbininkų buvį ir algas. Nors įvesta bus penkių dienų darbas savaitėje, bet jų algos nebus sumažintos. Pereitais metais darbininkams buvo pakeltos algos ir sumokėta kompensacijų daugiau kaip \$4,000,000.

• Daugelis žmonių yra nustebinti nauja žema kaina ir puikia kokybe maisto A & P Super Marketuose. Pirkėjai A & P krautuvėse gauna daug geresnį maistą ir žemesnia kaina ir už tai jie stebiasi, kaip tą mes galime padaryti. Atvirai kalbant, tai yra paprastai — dėlto, kad A & P Super Marketai surado būdą kaip ekonomiškiau ir taupiau žmones maistu aptarnauti.

• Šis naujas darbo valandų sutrumpinimas duoda ir tolimesnį nurodymą, kad A & P Super Marketuose, pirkdami groserį, mėsas, šviežius vaisius, daržoves ir kitus produktus sutaupysite daug pinigų. Turime pasakyti, šios krautuvės pigiau parduodamos įvairius daiktus nesukriaudžia darbininkų, kurie pas juos dirba, bet nupigintai parduoda dėlto, kad moka ekonomiškai sutvarkyti pardavimo jėgą.

Nauji A & P Super Marketai dabar duoda tiek galimybės sutaupyti, kad penki metai tam atgal mes patys nebūtume tam tikėję. Šiais metais mes mokame aukščiausias algas, trumpiausiam dirbantiems darbininkams maisto industrijoje, o vienok mūsų klientai visoje šalyje, pirkdami mūsų krautuvėse maistą sutaupys \$50,000,000 palyginus kas buvo penki metai tam atgal.

Mes esame daugiau negu susirupinę dėti visas galimas pastangas pagerinti Amerikiečių pragyvenimo sąlygas. Mes žinome, kad mes duodame galimybės šeimoms nusipirkti daugiau ir geresnio maisto už tokią pat sumą pinigų negu kur kitur, kad galėtumėte nupirkti.

Mums yra malonu ir džiugu pasakyti jums, kad jūs galite pasidžiaugti dideliu sutaupymu pinigų, pirkdami mūsų krautuvėse, žinodami, kad žmonės, kurie jums patarnauja detalėse krautuvėse yra daugiau aprupinti negu kada nors buvę. Tas reiškia, kad jums pragyvenimo sąlygos geresnės ir tiems, kurie jums aptarnauja.

Šis krautuvų valandų nustatymo planas bus paskelbtas vėliau atskirose vietose. Mes nuoširdžiai prašome savo klientų ko-operuoti ir padėti įvykdyti nustatytą planą.

A & P FOOD STORES

ISTEIGTAS 1859

Penkių Dienų Savaitė A & P Krautuvų Darbininkams

New York. — John A. Hartford, Great Atlantic & Pacific Tea Kompanijos prezidentas, paskelbė, kad penkių dienų darbo savaitė del jų krautuvų darbininkų, jeis galėn visose kompanijos krautuvėse. Prieš du mėnesiu, A & P krautuvėse New Yorko miesto apylinkėje buvo pirmiausia padarytas bandymas del įvykdinimo penkių dienų, 48 valandų savaitę, pirmą syk valgomų daiktų krautuvų istorijoje. Kadangi išbandymas pasisekė, toji 48 valandų darbo savaitė bus įvesta visose A & P organizacijos krautuvėse, kuo plačiausia ir kuo greičiausia. Trumpesnė darbo savaitė bus įvesta A & P krautuvėse kaip tik po Darbo Dienos šventės. Šių

50-ta Pirmos Tautiškos Miško Sukakties

Amerikos National Forest sistema, kuri pradėta su 1,250,000 akrų žemės Wyoming valstijoje, šandien sudaro beveik dešimtą dalį visos Jung. Valstijų žemės, jau mini savo 50-tą sukaktį. Prezidentas Harrison kovo 30 d., 1891 m. paskyrė pirmą rezervaciją, dabar ta vieta yra Shoshone ir Teton National Forests. Vėliau 1891 m. prezidentas paskyrė antrą rezervaciją iš suvirš milijono akrų viešos žemės Koloradoj, šandien žinoma kaip White River National Forest. 1892 m. jis paskyrė dar aštuonias kitas rezervacijas — iš viso apie 3 300,000 akrų — Koloradoj, Naujojoje Meksikoje, Oregon ir Kalifornijoje. 1907 m. vardas "National Forests" buvo duotas tomis žemėmis. Pirmiausia valdžia savinasi viešas žemes, bet 1911, su pravedimu Weeks įstatymu, valdžia jau buvo priversta pirkti miškų žemes. Ir nuo to laiko, dauguma šios šalies miškų, iš kurių jau yra apie 160, išvystytos federaliais nupirkimais. FLIS.

IREKORDAVO NAUJUS REKORDUS

ONA KATKAUSKAITE — OPEROS DAINININKE

Šiomis dienomis "Amerikos Lietuvis" administracija gavo naujų rekordų, į kuriuos įdainavo Metropolitan Operos artistė, Ona Katkauskaitė. Įrekorduota sekantieji — Nr. 16322-F — "Mano Rožė" ir "Kur Bakužė Samanota"; Nr. 16323-F — "Mergų Bėdos" ir "Dukružėlė". Rekordai parsiudoda po 75 centus su prisiuntimu.

Lietuviškos Kolumbia Plokštelės Jau Išstatytos del Pardavimo

Po 75c kiekviena

Užsisakant 4 plokšteles sykiu, pasiūsimė apmokėdami persiuntimo lėšas

ZEMIAU PATEIKIAME PLOKŠTELIŲ SURASĄ:

- 16305-F DARATYTĖ POLKA ir BERŽŲ POLKA ..... V. Gulos orkestra
- 16304-F KANAPIŲ POLKA ..... V. Gulos orkestra
- 16303-F POLKA DEL NUMYLETOS ir VIRBALIO POLKA ..... Igrajino V. Gula ir jo orkestra
- 16302-F JAUNUOLIŲ POLKA ir GEGUZINĖ POLKA ..... Igrajino V. Gula ir jo ork.
- 16300-F DEDIENE POLKA ir LAKSTUTES POLKA ..... Klaipėdos orkestra
- 16312-F LIETUVIŠKOS LIAUDIES DAINELES ir LIET. LIAUDIES DAINELES ..... A. Šabaniaskas
- 16163-F STORŲ BOBŲ POLKA ir BUTKISKIŲ POLKA ..... Igrajino Pensyl. Angliakasiai
- 16261-F MARCINKONIŲ POLKA ir VIRGINIA POLKA ..... Igrajino A. Lietuvinkaitės ork.
- 16308-F DRU-LIA ir TU LIETUVA, TU MANO ..... Įdainavo Akiras Biržys, Pupų Dėdė ir Dėdienė
- 16309-F KAI AŠ TUREJAU KAIME MERGELE ir BUK VYRAS POLKA ..... Įdainavo A. Dvaronis
- 16310-F SEPTINTAME ROJUJE — Anglų Valcas ir JAUNYSTĖS MEILĖ—Tango Įdainavo A. Šabaniaskas
- 16311-F MANO GITARA—Tango ir SAULETAS RYTAS—Anglų Valcas ..... Įdainavo A. Šabaniaskas
- 16242-F MOCIUTĖ, Valsas — Armonikų Duetas LIETUVAITĖ, Polka — Armonika, klarneta ir Pianas
- 16259-F TOKS VAINIKAS, Polka ..... A. Shuck
- 16258-F PLIKIŲ POLKA ..... A. Shuck Mahanojaus Liet. Mainerių Orkestra
- 16254-F AK, NORECIAU ..... Įdainavo J. Zač ir A. Shuck
- 16122-F KUMOS POLKA ..... Įdainavo J. Šaukevičius
- 16209-F PAUKŠČIŲ POLKA ir LIUDVINAVO POLKA ..... Igrajino Mahanojaus Lietuviška Maiorių Orkestra
- 16135-F SOKIKŲ POLKA ir NAUJŲ METŲ POJKA ..... Igrajino Mahanojaus Lietuviška Maiorių Orkestra
- 16171-F SUDIEV SESUTĖS ir Įdainavo Stasys Šuras, Barit. SVAJONĖ IR MEILĖ ..... Juozas Antanas, Tenoras
- 16299-F ERCI POLKA ir NĄSLYS POLKA ..... Lietuvių Orkestra "Lyra"
- 16145-F PRAGERIAU ŽIRGELI ir EISIM LAUKAN ..... Kastancijų Menkeliuniūtė
- 16192-F TRAUK, SIMNIŠKI ir "EJO MIKAS" POLKA ..... Jonas Dirvas ir Jo Ork.
- 16206-F OI MERGELIA ir STOVIU PRIEŠ TAVE ..... Mahanojaus Lietuviška Ork.
- 16110-F ŠVENTOJI NAKTIS I ir ŠVENTOJI NAKTIS II ..... Trubadaru Kvartetas
- 16306-F TAI NEBUVO MEILĖ—Tango ir AR ATSIMINSI? — Anglų Valsas ..... Įdainavo A. Šabaniaskas
- 16307-F MARŠ, MARŠ KAREIVELI ir "GELEZINIO VILKO" MARŠAS Karo Muziklos Choras
- 16150-F PAVASARIO ŠEIKINIMAI ir ČIGONO MEILĖ — Valsas ..... Lietuvių Tautiška Ork.
- 16316-F GIEDA GAIDELIAI ir GRAZUS MIŠKO BUDAS ..... Įdainavo Akiras Biržys
- 16317-F SUŽADĖTINIŲ VALCAS ir ROSALIUTĖS POLKA ..... Įdainavo Akiras Biržys
- 16319-F SEKMINIŲ VALCAS ir OBELIŲ POLKA ..... Igroja Akiras Biržys
- 16318-F MARIJAMPOLES POLKA ir GARDUS ALUTIS—Valsas ..... Igroja Akiras Biržys
- 16320-F KRETINGOS POLKA ir MERKINĖS POLKA ..... Igroja Akiras Biržys
- 16321-F KAI SMUKU GROJI TU — Tango ir PASAKYKITE MERGELES — Tango ..... Įdainavo A. Šabaniaskas
- 16314-F PUPŲ DEDES POLKA ir ANUK POLKA ..... Igroja Akiras Biržys
- 16315-F SUKAS RATUKAS POLKA ir BUK VYRAS — POLKA ..... Įdainavo A. Dvarionas
- 16234-F KAI AŠ TUREJAU ir KAM ŠERI ŽIRGELI? ..... Įdainavo A. Vanagaitis ir Juozas Olsauskas

REKORDAI PO \$1.25

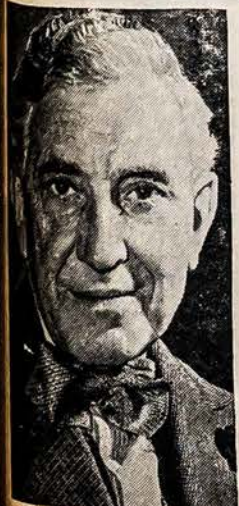
- 61003-F LIET. VESELE — Dalis Pirmo ir Antra
- 61004-F LIET. VESELE — Dalis Trečia ir Ketvirta
- 61005-F LIET. VESELE — Dalis Penkta ir Šešta

Visas Igrajino Mahanojaus Lietuvių Mainerių Orkestra

Siųskite užsakymus šiuo adresu: —

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. — Worcester, Mass.

JOHN A. HARTFORD, Great Atlantic & Pacific Tea Kompanijos Prezidentas

Worcesterio Naujienos

ISPUDŽIAI IŠ AMERIKOS LIETUVIO SUVAŽIAVIMO

Per ilgą laiką skambėjo Amerikos Lietuvio išvažiavimo garsinimai, kurie, be abejonės suidomino jo skaitytojus, o sykiu ir skaitlingą publiką.

Darbo Diena, kada įvyko Amerikos Lietuvio išvažiavimas, buvo puiki, šilta, saulė žeme riedinėjo. Apie 3-čią valandą į Babrausko Paviljoną (Leicester, Mass.) pradėjo plaukti publika, kurios sprendžiama susirinko virš tukstančio. Iki penktai valandai Amerikos Lietuvio pikniko dalyviai linksminosi pavilijono salėje prie Stasio Bartašiaus jaukaus orkestro ir prae baro skanaus alučio ir užkandžių.

Atėjus 5-tai valandai prasidėjo programa. Tech. Julius Kiškis buvo programos vedėjas. Jis pirmiausiai perstatė artistus—Praną ir Luciją Šimkus atidaryti programą su daina ir muzika. Po jų dvykų, sekė visa eilė kalbėtojų. Pirmutinis kalbėjo Antanas Matijoška, vlnietis, energingas jaunuolis, lietuvių visuomeninis veikėjas; jis kalbėjo lietuvių vienybės reikalu ir pasmerkė tuos, kurie vis dar vergiškai tarnauja svetimiams.

Antras iš kalbėtojų buvo pakviestas kalbėti atvykęs iš S. V. manevrų karys, Kazys Kulas, iš Albany, N. Y., kuris pasveikino pikniko dalyvius ir palinkėjo Amerikos Lietuviai geros kloties. Po jo kalbėjo paskilbės tarpe Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas, Juozas Sagys, iš Brooklyn, N. Y. Jis kalbėjo apie Lietuvio Tautos Fondą, Lietuvos šelpimą ir jos nepriklausomybės reikalus.

Po jo buvo perstatytas kalbėti vietinis Worcesterio lietuvių darbuotojas, Antanas Janušionis. Jis savo kalboje palietė svarbius Lietuvos nepriklausomybės klausimus ir ragino šio pikniko dalyvius neapsilenkti su savo spauda.

Paskutinis iš kalbėtojų buvo pakviestas kalbėti inž. Bronius Simokaitis. Jis savo oratoriškoje kalboje pabrėžė antro pasaulinio karo padėtį, sujungtą su dabar pavergtų mažųjų tautų laisvę. Palietė įvairių lietuvių fondų klausimus ir abelnai, jo kalba paliko daug įspūdžio į šio pikniko dalyvius.

Zodžiu sakant, Amerikos Lietuvio programa puikiai pavyko: kalbėtojai atliko

savo užduotis feigiamai, o publika užsilakė iki galui taip pavyzdinai, kad rodėsi butų susirinkusi kokioje garsioje auditorijoje. Reiškia, kad tautiškai ideališkos kalbėtojų pasakytos kalbos publiką užimponavo, ir užtai reikia sveikinti lietuvių už progresyvišką tautinio nusistatymo pirmynžangą.

Šis Amerikos Lietuvio parengimas buvo pasekmingas ne tik ideališku, bet ir biznišku atžvilgiu. Įplaukų suplaukė nuo įžangos \$59. su centais, nuo kitų laimėjimų ir pramogų \$350. su centais. Sykiu sudėjus įžangos įplaukas su biznio įplaukais, susidaro abelnų įplaukų virš \$400. Atėmus 50 nuošimčių nuo įeigų abelnoms pikniko lėšoms padengti, gryno pelno liko virš \$200.00 del Amerikos Lietuvio palaikymo.

Už tą pasekmingą Amerikos Lietuvio parengimą reikia reikšti padėką visiems Amerikos Lietuvio pikniko dalyviams, darbininkams, muzikams, artistams, preliagentams ir gamtai už jaukų orą.

Vienas iš A. L. Št. Dalyvių

PADEKOS ŽODIS

Šiuomi reiškiamie širdingą padėkos žodį visiems Amerikos Lietuvio pikniko dalyviams, o ypatingai darbininkams ir darbininkėms, ir draugijų rinktinėms, kurie truso — dirbo del savosios spaudos palaikymo laike šio A. L. išvažiavimo, kuris įvyko rugsėjo 1-ąją Jurgio Babrausko Pavilijone, Leicester, Mass.

Cia šių darbininkų ir darbininkių, dalyvavusių viršminėtame parengime pateikiamame vardas, o jei kurių iš dirbusių vardai ir nebūtų paminėti, užtai labai atsiprašome, nes neteko visus kaip reikiant suregistruoti.

Vincas, Keršis, Ona Zinkienė, B. Kamendulienė, Ona Staliulionienė, Marijona Sinikienė, Agota Sutkuvienė, Liudvikas Volungis, Juozas Augustinavičius, Petras ir ponia Kosuliai, Juozas Kerulis, Liudvikas Volungevičius, Valerija Šilalė, Anna Saulėnienė, M. Tamulevičius, Antanas Šilalė, Edvardas Barysas, Olga Babrauskas, Adelė Mikelinis, Phyllis Vleikis, Marcelė Grigionienė, Petronė Tauzienė, Francis Zenevičius, Alfred Galčius, ponia Jakutienė, ponia Žilinskienė, Ursulė Ašmenskienė, Adelė Morkunienė, Petronė Tauzienė, Marcelė Grigienė, Stanislovas Krišianus, Elena Sviklienė, Olga Jančiūtė, Jonas Degesius, Antanas Dailyda, Albert Zenevičius, Bernardas Višniauskas, Jonas Višniauskas, Pranas Barysas, Alekas Žilinskis ir kiti.

Am. Lietuvio Adm.

Svečias iš New Phila., Pa.

Šiomis dienomis, Juozas Staniulis, iš Silver Creek, krautuvės savininkas, lankėsi pas Adomą Kašėta, gerai žinomą vietinį veikėją ir lietuviškų reikalų remėją. Juozas Staniulis susipažino su Adomu Kašėta, kada abudu važiuo Lietuvos, laivu Frederick VIII, 1931 metais. Adomas Kašėta, kurs dirba Denholm & McKay kompanijoje, tada turėjo atostogų laiką ir todėl galėjo aplankyti daug svarbių vietų Naujojo Anglijos. Juodu aplankė Marianopolio Kolegiją, Thompson, Conn.; Providence, R. I. jie aplankė kun. J. Vaitekūną, Aleką Vaitkuną, Albertą Stonį ir daugiau draugų. Svečias nenorėjo palikt Worcesterį, nes čia jo visi geri draugai. Jisai su A. Kašėta aplankė visas lietuviškas įstaigas. Svečias buvo apsisojęs pas Adomą Kašėta, 46 Providence gatvės. Pergėrimų, pasiklausti muzikos ir

KUN, DR. JONAS NAVICKAS, M. I. C. MIRĖ NUO ŠIRDIES LIGOS

Worcester, Mass. — A. a. kun. Dr. Jonas Navickas, M. I. C., mirė antradienio vakare, rugsėjo 2-ą, 8-tą valandą, po širdies atakos. Anksti antradienio ryte, jisai apsigro ir vėliau buvo nuvežtas į Šv. Vincento ligoninę, iš kur buvo pranešta, kad ligonis ramiai išsi. Vienok vakare, atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Kunigas Dak. J. Navickas gimė Virbalyje, Lietuvoje. Atvykęs dar jaunas į Jungtines Valstijas, jis mokinosi vienoje seminarijoje Hartford, Conn. ir paskui baigęs mokslus Fribourgo universitete buvo įšventintas į kunigus. Jisai sugryžęs į Jung. Valstijas per visą laiką darbavosi prie Tėvų Marijonų kongregacijos. Jisai buvo Mariana-

polio kolegijos direktorius nuo to laiko, kada buvo įsteigta Hinsdale, Ill. 1926 metais, iki paskutinių dienų, kolegijai jau 10 metų išgyvenus Thompson, Conn. Kun. Dr. Jonas Navickas buvo vienas iš žymiausių kunigų Amerikoje. Kun. Dr. Navickas prieš kelis metus buvo išrinktas Tėvų Marijonų Provincijolui ir senesai atšventė penkiolika metų kaipo Lietuviškos Kolegijos direktorius. Prieš kelias savaites kun. Juozas Vaškas, D. D. buvo paskirtas kolegijos direktorium paliuosoti kun. Dr. J. Navicką nuo kaikiurių kolegijos vedimo pareigų. Kun. Dr. J. Navickas buvo pareiškęs keliem worcesteriečiam, kad tuč tuojaus vyks į šiltus kraštus stiprint sveikatą.

KANADOS LIETUVIŲ PIRMASIS SEIMAS

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Padėka

Padėkota Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Vytauto Klubui Montreale už suteiktą patalpų Seimui. Idomu, kad vienas komunistų agitatorius pareiškė protestą, kam "Vytauto vardu besivadinančiam klubui dėkoti... Dėkoti klubui, bet ne... Vytauto... Tas sukėlė tiek juoko, kada iki tam laikui keltosios bolševikų obstrukcijos suvažiavimui jau turėjo baigtis, nes baigėsi didžiausiu fiasku. Po to raudonieji buvo labai šventi.

Nutarta Kanados Lietuvių Tarybos Centrą ir vėl palikti Toronto, Ontario. Į naująją Kanados Lietuvių Tarybą išrinkta:

Garbės Nariai

Garbės pirmininku Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadai Pulk. Grant Suttie, garbės nariu išrinktas Montreale lietuvių parapijos klebonas kun. Jonas Bobinas. Tarybos Pirmininku išrinktas Pranas Kundrotas, iš Toronto Šv. Jono parapijos atstovas; vice-pirmininku — Augustinas Frenzelis iš Toronto socialistinių draugijų; sekretorium — K. Burė, iš Toronto TMD draugijos; sekretoriaus padėjėju — Stasė Batkienė, iš SLA. Toronto kp.; išdininku — Jonas Jokubynas, iš Aušros choro.

Revizijos komisija išrinkta: Pranas Lekšas iš Šv. Jono draugijos, ir Kalinauskienė ir Narušis, iš Toronto, Ont.

Ten pat Seime del laikraščio, "Nepriklausoma Lietuva" surinkta \$64.00 aukų.

Po Seimo buvo koncertas ir

vakarienė. Koncerte dainavo Montreale L. D. K. Vytauto Klubo choras ir Toronto Aušros choras, kuriam vadovavo Pranas Motiejunas. Solo dainavo Sofija Užameckienė, Rita Kilimontė, seserys, Irena ir Ramutė Ivaškevičiūtės. Koncerto programai vadovavo Jonas Yla.

Vakarienės vedėju prancuziškai perstatė Pranas Tautkus, vadovavo Antanas Sakalas. Vakarienę paruošti daugiausiai darbavosi Marijona Leknickienė. Kalbėjo Konsulas Grant Suttie, Domas Klinga ir Jonas Valaitis iš New Yorko; kun. Jonas Bobinas iš Montreale ir miesto atstovai. Dainavo Aušros choras ir buvo kitų įdomybių.

18 Lietuvių Draugijų Dalyvavo Seime

Išvažinėjant, atminčiai, montrealiečiai palinkėjo kuolaimingiausios kelionės, o jų prašė pasirašyti paruoštoje Garbės Knygoje, kad atminti Pirmąjį Kanados Lietuvių Seimą, nes tai buvo pirmas Seimas, su atstovais iš 18 Kanados lietuvių draugijų, nuo kurių į Tarybą paprastai turi po 2 atstovus.

Toronto lietuviai buvo atvykę dideliu busu, kuris išvyko iš Montreale pirmadieny popietų, o antradieny, mudu su Klinga išvykom į Jungtines Valstijas. Montrealy praleistosios kelios dienos mums niekad neišdildins malonaus montrealiečių lietuvių priėmimo. Montreale ir Toronto lietuviai daugumoje, yra jau Lietuvos nepriklausomojo gyvenimo auklėtiniai. Jiems kuo daugiausiai linkime pasisekimo!

Mėnesinis Susirinkimas

Senų žmonių Pagelbos draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 11-tą, 7:30 vakare, L. U. Klubu svetainėje, 12 Vernon gatvės. Malonėkite susirinkti kuo skaitlingiausia, nes išgirsit pasekmes pikniko kuris įvyko rugpiučio 17-tą dieną Antano Skeivio ukyje. Pasekmės buvo geros ir pelno bus gerai.

Senų žmonių Pagelbos draugija gerai veikia ir neatsisako tiems, kurie kreipiasi pas juos. Senų žmonių Pagelbos draugija paaukavo iš kasos \$5.00 del Petro Jankaus, State Sanitorium, Maryland. Jisai kreipėsi prašydamas pagelbos nuo Senelių drjos per laišką.

S. Z. Pagelbos Draugija

Aušros Vartų Parapijos Piknikas

Šiais metais Aušros Vartų parapijos metinis piknikas įvyks sekančią sekmadienį, rugsėjo 7-tą. Vieta ta pati kaip visados, Gedimino kalne prie pat Aušros Vartų bažnyčios. Ir nepaisant koks būtų oras, ar tai šalta ar šilta, ar lytų ar giedra būtų, visvien piknikas vyks, jei ne lauke, tai salėje, nes čia pat yra gražiausia ir patogiausia salė. Kaip visuomet Aušros Vartų parapijos piknikas buna turiningas ir turtingas, taip pat bus ir šiais metais. Čia galima bus rasti įvairių daiktų, užkandžių, gėrimų, pasiklausti muzikos ir

dainų. Bet prie to viso dar šiais metais bus prijungtos kartu politinės prakalbos. Šiais metais eina įvairių miesto valdininkų rinkimai. Kandidatai norėsi mums pasirodyti, o mes norėsi me juos pamatyti. Ypatingai svarbu lietuviams pasirodyti ką mes galime, kaip stipriai stovime. Taigi jei norime ką nors reikšti ir ką nors gauti, tai kaip tik yra svarbu visiems susirinkti į tą pikniką ir parodyti savo galybę, kad mes esame susipratusi ir politikoje vieningi. Be to čia patys lengvai galėsite viens su kitu sueiti, pasikalbėti ir šposus pakrėsti.

Rengėjai ragina jus nepamiršti šio sekmadienio ir laukia jus visų metiniame Aušros Vartų parapijos piknike.

Kas Rado Švarką?

Darbo dienos šventėje, Labor Day, vakare kas nors paėmė naujo vyriško kostiumo švarką per klaidą, J. Babrausko sode, svetainėje. Švarkas yra mieras 36. Tas kurs rado malonėkite pranešti Juozui Babrauskui arba atnešti švarką į Amerikos Lietuvių raštinę, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Tuščias Kambarys

Išnuomavimui blaiviam, nevadusiam vyriui. Visomis informacijomis malonėkite kreiptis: Amerikos Lietuvius, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVEJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

TEKSTAS J. SAGIO KALBOS PASAKYTOS AM. LIET. IŠVAŽIAVIMUI

Brangūs šio krašto lietuviai ir lietuvaitės!

Aš atvežiau jums geriausius linkėjimus iš Lietuvos Amerikiečių Tautininkų Sąjungos vadovybės, iš Brooklyno. Sveikina jus ir Lietuvos Tautos Fondas. Brooklyno tautininkams yra miela matyti lietuvišką veikimą ir gausius tautiečių susiburimus. Savo atsilankymu, jūs remiate lietuvišką darbą, nes gelbėjate Amerikos Lietuvį, tautišką laikraštį, mūsų tautos svietėją, kuris jokiai partijai nepriklauso, tiktai visai tautai.

Pamatęs tokį gausų lietuvių suvažiavimą, lyg ir nedrįstu plačiau į jus prakalbėti, nes mes New Yorke, nepajėgiame taip skaitlingai rinktis. Betgi jaučiu pareigą į jus prabilti, nes esu lietuvis kaip ir jūs visi, ir žinau, kad jūs mylite savo tautą kaip ir aš. Jaučiu pareigą nes mūsų visų giminių, ir daug pažįstamų yra Lietuvoje — ir iš tenais mūsų broliai ir seserys šaukia mūsų pagelbos.

Broliai ir Seserys! Šiandien aš esu jau apypsenis su nubalusia galva, senai veikiantis lietuvių gyvenime, ir Amerikoje gavęs progą į gyvenimą prasimusti. Daug esu skaitęs ir girdėjęs apie žiaurumus Lietuvoje žiloje senovėje. Vaiku budamas beskaitant jaudinausi apie maskolių žiaurumus ir kryžiojų žveriskumus mūsų tėvynėje. Betgi, aš niekad netikėjau, kad šiame dvidešimtam amžiuje, civilizacijos ir apšvietos amžiuje, galėtų vykti tokie žveriški darbai, kokius prieš kelias savaites atgal bolševikai vykdė Lietuvoje.

Jau gauname laikraščių ir laiškų iš Lietuvos, kame aprašomi sužverėjusių bolševikų darbai. Bet ne broliai ir seserys! Juosius, tuos bolševikus sužverėjusius vadinti būtų įžeidimas nekaltiems žverims. Tik pragrauarnai tarp daryti ir taip žiauriai žudyti ir kankinti mūsų brolius ir seseris Lietuvoje tegalėjo. Bolševikai išvežė desėtkus tukstančių mūsų žmonių į tolimiausius Sibiro užkampius. Mes jau gauname telegramas net iš Altajaus krašto. Lietuvoje atrodė vis naujų ir naujų lavonų. Bolševikai kėsinosi visą Lietuvą ištuštinti ir išnaikinti. Jie žudė vyrus, moteris ir vaikus. Pavaidys. Keli brooklyniečiai vyrai —darbininkai, susitaupę kiek dolerių nuvyko į Lietuvą siuvelyklą įsisteigti. Sekmingai vertėsi tuo savo nauju bizniu. Bet bolševikams Lietuvą okupavus, tapo sumiti ir žiauriausiu būdu nukankinti. Surasti net ištiesi traukiniai lavonų! O! Dangus tegul mus pateisina! Lavonai rusuose ir pakelėse. Net surandama lietuvių lavonų Baltgudijoje.

Ir štai Lietuvos gyventojai sukilo. Sukilo beginkliai. Jie kovolo liutų narsumu. Jie sveikino karo audrą, nes tai buvo jų vienintelė viltis nusikratyti tiranijos, kurią uždėjo bolševikai ant Lietuvos žmonių. Tukstančių jaunų vyrų gyvybių kaina Lietuvoje išliko dalis turto ir triobėsių; liko ir žmonių, kurie dabar energingai dirba, kad atstatyti kraštą ir sukurti po karo laimingesnę ateitį.

Bet brangieji, seserys ir broliai! ju vargai dar nepasibaigė. Šiandien Lietuva yra kariškoje volkiečių okupacijoje, kuri, kaip ji ilgai tęsis, negalima pasakyti. Ir tas iš mūsų krašto reikalaus labai daug, bet mažai mums norėsi duoti. Ir dabar jau lietuviavie tremtiniai šaukia Amerikos lietuvių pagelbos. Lietuvos Raudonasis Kryžius jau šaukia pagelbos. Visa Lietuvos vykskupija šaukia mūsų pagelbos. Jau yra mus pasiekusi žinia, kad Lietuvoje truksta drabužių, truksta vaistų ir gydotojų; nes vienus bolševikai nukankino, nužudė, o kitus į gilumą Rusijos išgrudo. Truksta Lietuvai ir užtarėjų. Lietuvos radio jau kelis kartus atsišaukė į platųjį pasaulį užtarimo prašydamas.

Mes, Amerikoje, kol kas esame laimingi. Turime darbo, turime visko pakankamai, nes karo našta mūsų dar neužgulė taip sunki. Galop, mes esame tik vienintelis žmonės, kurie tegalime išgirsti mūsų motinos tėvynės šauksmą. Mūsų kraujas yra lietuviškas. Mūsų protėvių Lietuvoje kapai sukuopti. Dangelis mūsų tenai užgimė ir užaugo. Ačiū mūsų motinai tėvynei, mes esame lietuviai ir kalbame lietuviška kalba, ir jausmingas lietuviškas dainas dainuojame.

Broliai ir Seserys! Ar mes susirinkę liuoslaikiu, laisvi nuo

darbo porai dienų, ar pasimatyti, pasikalbėti silinksiminti, ir išlikti lime ramia sąžine del savo giminių Lietuvoje.

Aš esu Lietuvos Tautos išdininkas. Tautos Tautininkų Sąjunga, ir Philadelphiajio 1940 rugsėjo mėnesio 14-tą tas. Tai lygiai prieš tų metų laiką; ir jis jau už \$600.00 Lietuvos Tautos Pasiuntė į Vokietiją šelpai pagėgėlių nuo tiranijos. \$125.00 del šelpė Lietuvos tremtinių rikoje. Be to, pagėgėlių ti ir tiesioginiai pasamti galijon dar \$160. kitimiams. Ir šandien Lieturime tik apie \$200.00 de. Tai mažas kiekis. Tas pu, mes vedame derybas merikos Raudonajon Lietuvsyrami Lietuvis ir j nėsms pagelbos. Raudonzius pagelbą žada teikti moje eileje prašo parpų. Be to, kai tik okupacgos leis, kai tik Lietuvosuos, reikės sigyti ir to vaistų labai skubiai ir šimtis tukstančių tremsbire, Altajaus krašte. Tam viskam reikės buvc deles lėšos.

Worcesterio lietuvių Tautos Fonda jau kave apie \$40.00. Aš pačiu, kviečiu visa šia rinkusią publiką, anabai kiek kas išgalima, Fonda aukautoj pagamino ženklelius, kotojai pasilaikyma minčiai. Priimdami ženk išgalite prašome jus Gražios lietuvių ir pasiulys jums ir platinė sagstys ženklelius. Kad kiekvienas doleris kam nors Lietuvoje tyas ašaras. Fonda visi Visi Fondo darbuotojai pasisventimo, nieko už paimeidami. Už tai Fonda iki šiam laikui daugiausia, susėpė ir išlaidų turėjo mažinuo to ir kitos lėšos apmokyti įeigu, o aukos vido dojamos tik tam tikslui aukokojas paskiria. Tarp ir seserys, kviečiu jus taltka.

Todel Lai Gyvuojate Nepriklausoma Lietuva gyvuojai kilni lietuvių jos tautiškoji spauda.

1941 m. rugpiučio

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVIO

HI-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal COMPANY

441 Millbury St., Worcester, Mass. Tel. Dial 2-7877

John V. Bacina REAL ESTATE BROKER

Edward Yanover PACKAGE STORE